№ 59 פרייז 2 קאפ. Lodzer Tageblatt.

לאָדזער טאָגעבלאַט

אַבאָנעמענטס-פּרײַז: אין רוסלאַנד: ס יאָר, 8 רובל, ס חצי יאָר 4 רובל, ס ווערטעל יאָר 2 רובל, ס חודש 70 קאָפ. אין אויסלאַנד: ס חודש 1 רובל 25 קאָפ. אָנרעכנונג דאָס אַדרעס קאָסט 15 ק. אַדרעס פון דער רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע Лодзь, Петроковская 16. אַדרעס פאַר דעפעשן: Лодзь. Тагеблатъ

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע
פעטריקויער 16, טעלעפאָן 867.
פיליע אין וואַרשוי:
ח. רײַזנער, טוואַרדאָ 23, טעל. 63-17.

אַנאָנסען-פּרײַז: אַ שורה פּעטיט אין טעקסט 1.20 ערשטע אין דריטע זײַט 60 ק. לעצטע זײַט 80 קאָפּ., גרעסערע אָנזאָגן פאַרלאַנגען אַן האָכצײַטס-אָנזאָגן 1-טע זײַט 1.50—לעצטע זײַט 1 רובל. גיט אָנגענומען אַרטיקלען ווערען נאָר אַ צוריקגעשיקט. פאַר אינהאַלט פון אַנאָנסען אין די רעדאַקציע גיט פאַרענטוואָרטלעך.

10 (23) מערץ 1914. מאָנטאָג כ'ה אדר תרע"ד זיבענטער יאָהרגאַנג

אין דער לעצטען צייט האָבען פערשיעדענע פאַבריקאַנטען אונזערע קוואַליטעטען ווארע דורך עהנליכע שטעמפּעל אונד פאַקונג נאָכגעאַהמט. וואָדורך די קאָנסומענטען פיעל דאַביי צו שאַדען קאָמען.
דאַהער ערזוכען וויר העפליכסט אונזערע געעהרטע אָבנעהמער ביי פערלאַנג דער וואַרען אונזערע פאַבריקאַט גאַנץ גענוי אויף די עטיקעטע, פירמען-שטעמפּעל אונד שוץ-מארקע צו אכטען.
אקציען-געזעלשאַפט דער ווידזעווער בוימוואָל-מאַנופאַקטור
פארמאַלס היינצעל עט קוניצער, לאָדז. 4960 26

די כיעווער סאיוזניכעס אין קאַמפּף מיט דער מאַכט

די לעקציע פון פּראָפעסאָר זאַמבאַרט וועגען יודענטום.

קאָנפיסקירט דעם „צוויי-קעפּיגען אדלער".

קיעוו (ספּ. צום ל. ט.) ס'איז קאָנפיסקירט געוואָרען דער הײַנטיגער נומער פון ס'וואַרין-מאה'דיגען בלעטל „דוואוגלאַוזי אָריאָל", אין וועלכען די סאיוזניקעס זענען שטאַרק אָנגעפאַלען אויפ'ן קיעווער נובערנאַטאָר בעשולדיגענדיג איהם אין „יודען-פרײַנדשאַפט" צוליעב דעם, וואָס ער האָט ניט דערלאָזט נאָלובייעוו'ס באַנדעס צו בושעווען בעת די שעחטשענקאָ-דעמאָנסטראַציעס. עס נעפינט זיך דאָרט אויך אַנ'אויפרוף צו מאַכען אַ פאַניכידע צוליעב דעם דריטען יאָהרצײַט פון יושטשינסקי'ן.

פערבאָטען נאָלובייעוו'ס אַ רעפעראַט.

קיעוו (ספּ. צום ל. ט.) דער בעוואוסטער שוואַרץ-מאה'ניק נאָלובייעוו האָט געוואָלט האַלטען אַ פאַרטראַג וועגען רוסישע מאָרדען בײַ יודען. די מאַכט האָט אָבער דעם פאַרטראַג פערבאָטען.

פּראָפ. זאַמבאַרט'ס לעקציע.

פעטערבורג (ספּ. צום ל. ט.) געלטען האָט דער בעוואוסטער פּראָפעסאָר זאַמבאַרט געהאַלטען אַ לעקציע וועגען דער עקאָנאָמישער ראָליע פון די יודען. אויף דער לעקציע איז געקומען זעהר אַ גרויס פּובליקום און זי איז אַראָב מיט גרויס ערפאָלג. דער גרויסער עולם האָט דעם לעקטאָר בעדאַנקט מיט רוישענדע אָוואַציעס.

מאַקלאַקאָוו געגען יודישע גרושים.

פעטערבורג (ספּ. צום ל. ט.) עס פערשטאַרקען זיך די קלאַנגען, אַז דער אינערן-מיניסטער מאַקלאַקאָוו האָט צושיקט אַ צירקוליאַר צו אַלע גובערנאַטאָרען, אַז מען זאָל זעהען צו זײַן פאַרזיכטיגער בײַ'ם אַרויסשיקען יודען פון זײַערע וואוין-ערטער און ניט אַרויסשיקען קיין יודען דאָרט, וואו סאיז ניט פאַרהאַן אויף דעם קיין גרינדליכער מאָטיוו לויט'ן געזעץ.

וועגען 300 רובל שטראַף.

פעטערבורג (ספּ. צום ל. ט.) דאָס אינערן-מיניסטעריום האָט ערקלערט, אַז די 300 רובל שטראַף, וואָס ס'פאַלט אַרויף אויף די פאַמיליעס פון די, וואָס שטעלען זיך ניט צו צום פּריזיוו אין אויך חל אויף די „וואָלנאָע-פּרעדעליאיושטשיכסיא."

קאַסאַ'ס מעשים.

פעטערבורג (ספּ. צום ל. ט.) אויף פּורישקעוויטש'ס בקשה האָט דער בילדונגס-מיניסטער קאַסאָ פערשטאַרקט די אויפזיכט איבער די דאָרפישע ביבליאָטעקען.

דער נצחון פון פּראָפ. גרים.

פעטערבורג (ספּ. צום ל. ט.) די אָבשטימונג פון נאָסור, סאָוויעט אויף דער פרײַטאָג'דיגער זיצונג ניט אויסצושליעסען פון נאָסור. סאָוויעט דעם פּראָפעסאָר גרים, וועלכען דער בילדונגס-מיניסטער קאַסאָ האָט אָבגעזאָגט פון זײַן שטעל אַלס פּראָפעסאָר פון לאַרקאָווער אוניווערזיטעט, האָט געטאַכט אַ שטאַרקען רושם אין אַלע פּאָליטישע און געזעלשאַפטליכע קרײַזען. פּראָפ. גרים בעקומט זעהר פיעל בעגריסונגס - דעפעשען און אַדרעסען.

די לאַנגע פון קאַסאָ'ן איז נאָך דערווײַל אונפערענדערט.

נאָר דרײַ.

קרעטענטשוג (ספּ. צום ל. ט.) פון אַלע היענע פריוואַט אַדוואָקאַטען, וואָס האָבען געבעטען אַנ'ערלויבניש אַרויסצוטרעטען אין געריכט האָט מען נאָר דרײַ צוגעשטעלט צום יוסטיץ-מיניסטער אויף צו בעשטעטיגען, די איבריגע האָט מען אין זײַער בקשה ענטזאגט.

פעליקאַנ'ס פאַנראַם-סטראַ'שונקעס.

אָדעס (ספּ. צום ל. ט.) אַ גרויסע אויפרעגונג האָט אַרויסגערופען אין שטאָדט די ערקלערונג, וואָס דער בעוואוסטער שוואַרצ-מאה'שער שטאָדט-נאַלאָוואַ פעליקאַן האָט געגעבען אַ מיטאַרבײַטער פון דער צײַטונג „אָדעסק. נאָוואָסטי", אין וועלכער ער האָט נאַנען אָפען געסטראַשעט מיט אַ פּאָגראָם אויב מען וועט ניט אויפהערען צו קריטיקירען זײַנע „שענע" מעשים. די יודישע בעפעלקערונג לעבט אין גרויס שרעק.

אַ גרובען-קאַטאַסטראָפע.

סאָסנאָוויץ (ספּ.) אין דער שאַכטע „הראַפיאַ רענאַיר" איז פאָרגעקומען אַ קאַטאַסטראָפע, בעת וועלכען עטליכע אַרבײַטער זענען שווער און אַנדערע זענען לײַכט פערוואונדעט געוואָרען.

צו די אונרוהען אין אירלאַנד.

לאָנדאָן (פּ.) די אײַזענבאַהן-פערוואַלטונג אין אַלערשאַטע האָט בעקומען צוגעשיקט אַ פערערדנונג, אַז זי זאָל צוגרײַטען צוגען איבערצופיהרען 6000 סאָלדאַטען קיין גלאַזגאָ און אין אַנדערע פּאָרטען, וועלכע וועלען אַרויסגעשיקט ווערען קיין אירלאַנד.

לעצטע לאָדזער נייעס.

די דרײַ הונדערט רובל שטראַף.

(ש) לויט דער פעראָרדנונג פון דער פעטראָקאָווער גובערנסקע פערוואַלטונג ווערט געזוכט דאָס פערמעגען און די קאַפּיטאַלען פון 288 יודישע פאַמיליעס פון פערשיעדענע שטעדט אין פעטראָקאָווער גובערניע, וועמענס זוהן עס האָבען זיך ניט געשטעלט צום פּריזיוו און זענען דערפאַר בעשטראָפט געוואָרען צו בעצאָהלען די 300 רובל שטראַף.

דאָס יעלד ווערט נעמאָהנט פון די עלטערען און ברודער פון די נישט געשטעלטע יודישע פּריזיוויניקעס.

לויט דער אָפיציעלער ליסטע אין צוזעהען, אַז דאָס זענען מעהרסטענטהײַל אויסגעוואַנדערטע, וועלכע האָבען שוין דאָ קיין עלטערען און ברודער נישט איבערגעלאָזען.

בעשטראָפטע „זאַפּאַסנע".

(נ) פאַר'ן זיך נישט צושטעלען צום מיליטער-נאַטשאַלניק זענען בעשטראָפט געוואָרען צו בעצאָהלען צו דרײַ רובל, אָדער צו זיצען אַ טאָג אין אַרעסט פאָלגענדע „זאַפּאַסנע" סאָלדאַטען: דוד פעלדפריל, שלמה שאַנטמאַן, פיליפּ סאַמעט, ישעיהו פילקאָווסקי, ישכר שאַטאַן, משה דוד טשערניליאָווסקי און יצחק מאיר וואָידיסלאַווסקי. מיט אַרעסט צו פיער טעג זענען בעשטראָפט געוואָרען: יוזעף יאַכאָוויטש, יוזעף קאָלאָווסקי, כאַליקאַר אולאַטאָווסקי, פּראָניסלאַוו פאָליגסקי, איגנאַץ קוראַ און ניקאָלאַי קאַנעַרט.

איבערגעפאָהרען אויף טויט.

(נ) פאַרגעסטערן איז דער טראַמוואַ וואָס נעהט אַרויס פון קאָנסטאַנטינאָ קיין לאָדז אויפ'ן וועג איבערגעפאָהרען און דערהרג'עט אויף טויט דעם 55-יאָהריגען אייגנוואוינער פון דער נמינע בריש מאַגנשינסקי.

אַ בלוטיגער באַנדיטען-אָנפאַל אין זדונסקאַ-וואָליא.

געלטען אַרום האַלב צעהן אויהר אין אָוונד זענען אין דער וואוינונג פון אַ בעוויסען איטשע מאיר יאַסקאָוויטש אַריינגעקומען עטליכע פאַרמאַסקירטע באַנדיטען און סטראַשנע-דיג מיט רעוואָלווערען האָבען זיי געפאָדערט פון בעל-הבית געלד, יאַסקאָוויטש איז אַריינגעלאָפען אין דער דריטער שטוב. די באַנדיטען האָבען איהם נאָכגעשאָסען. אין קול האָט איהם געשראָגען אין קאָפּ אַריין און ער איז געבליעבען ליגען אַ טויטער אויפ'ן אָרט. די באַנדיטען זענען באַלד דערויף אַנטלאָפען. מען האָט גלייך ווענען דעם אַנפאַל צוזיכען געטהון דער היגער פאָליציי וועלכע האָט אין דער גאַנצער אומגעגענד גאָמאַכט רעוויזיע נאָר אָהן ערפאָלג. א. א.

נאָך קורצע שווערע לײַדען פערשיער געסטערן אים אַלטער פון 72 יאָהר מײַנע ליעבע פרוי, מוטער, שוויגערמוטער און גרויסמוטער
4339
נ"ע
עלקא ברכה פאַרא
(געבוירען זשילינסקי)
די בעערדיגונג פינדעט הײַנט אום 1 אויהר פון פראַנציזשקאַנער 9 שטאַט וואָרינבער אַלען בעקאַנטען און פערוואַנדטען אין קענטניס זעצט
די טיעפבעטריעבטע פאַמיליע.

נאָך לאַנגע שווערע לײַדען איז נעכטען געשטאָרבען מײַן ליעבע פרוי, אונזער מײַערע מוטער, שוועסטער, שוויגערמוטער, גראָסמוטער, טאַנטע
נ"ע
מרים אשת דוד הירש הירשגאל
(געבוירען טשודנאָווסקאַ.
אים אַלטער פון 50 יאָהר. צו דער לויה, וועלכע וועט פאָרקומען הײַנט אַרום 2 אַ זײַגער מיטאָג פון טרויער-הויז, דזיעלנא 22 אַ, לאָדען אײַן
די טרויערנדע הינטערבליעבענע.

מיר צײַטונגס פערקויפער, דריקען אויס אונזער טיעפסטען מיטגעפיהל און בײַלײַד דעם רעדאַקטאָר פון „לאָדזער טאָגעבלאַט" ה' י. אונגער צוליעב דעם טויט פון זײַן ליעבען פאָטער
נ"ע יואל זוסמאַן אונגער
דער צײַטונגס-פערקויפער-פעראײַן.

אַנמעלדונגען פיר די
העבאַמען-שולע
ווערען אין ביורא דעם סאַנאַטאָריום „אונימאַס" פּוסטע 11g
טעגליך פון 7—8 אָבענדס אַנגענאָמען. 5011 5 2

Zur Verlobung meiner Schwägerin
Ida Apfelbaum
mit Herrn Daniel Brama
5032 gratulieren herzlichst
Kusiel Kiselewicz et Frau

Zur Verlobung von Frl.
Rosalia Abramowicz
aus Zgierz
mit Herrn Leon Mastbaum
gratulieren herzlichst
Jakier, Hela, Sala Kompet,
5035 Zgierz.

Garantierter Erfolg
innerhalb 6 Wochen.
Buchhaltungskurse M. Kokoteck,
Piotrkowska 88
Telephon 34-89.

אין וואַרשוי
קען מען בעקומען די בעריהמטע פיעסע „קין" וועלכע וועט געשפּעלט ווערען קומענדיג וואָך אין קאַמינסקי'ס טעאַטער בײַם פערלאַג גיטלין, אינוואַנאָווסקי באַאַר נומער 1 און אין פערלאַג „צענטראַל" נאָוואָליפּקי 7.

בעקאַנטמאַכונג.
הײַנט מאָנטאָג, דעם 23-טען טערין פינקטליך 8 אַ זײַגער אין אָוונד וועט אין וויקטאָריע זאַל דלוגא 45 פאָרקומען 2 2 5335
די צווייטע גענעראַל-פערזאַמלונג
פון פעראײַן „לינת אורחים" נעגרינדעט אויפ'ן נאָמען פון משה דוד שעפנער ז"ל.
אַלע מיטגליעדער און נישט מיטגליעדער ווערען געבעטען פינקטליך צו ערשײַנען. די פערוואַלטונג.
בעמערקונג: די פערזאַמלונג וועט שטאַטפינדען בײַ יעדע צאָהל מיטגליעדער ספּעציעל אינגלעדיגג קאַרטען ווערען נישט געשיקט.

דער באַראָן ראָטשילד אין גליל

(אַ בריעף פון ארץ־ישראל).

דער באַראָן ראָטשילד איז נאָך זײַן בעזוך אין ירושלים צוריקגעפאָרען קײַן יפו. פון וואַנען ער איז געפאָרען קײַן חיפה, פרײַטאָג פאַרנאַכט איז די שיף אָנגעקומען צום ברעג פון חיפה גאַלד איז אָנגעקומען מקבל פנים זײַן רעם באַראָן דער פאָרשטעהער פון יק״א און די גליל־קאָלאָניעס הי רחזנהאָן און בײַם ברעג האָט געוואַרט אַ גרויסער עולם. אָבער דער באַראָן האָט זײַ געזאָגט, אַז ער וועט אין שבת נישט אַראָבגעהן פון דער שיף. שבת אין דער פריה איז דער באַראָן אָפּגעפאָהרען קײַן צור און אין אָוונד איז ער אַראָפּ פון דער שיף און שפּאַצירט אַ קורצע צײַט אין אירע היסטאָרישע גאַסען.

זונטאָג אין דער פריה איז די שיף פון באַראָן אָבגעפאָהרען צום קלײַנעם פּאָרט מאַנטורא, כדי צו פאָהרען פון דאָרט קײַן זכרון יעקב. דאָרט האָט איהם מקבל פנים געווען אַ קאָמאַנדאַ פון 60 יהודישע יונגעלײַט, רײַטער׳ס אויף פערד, וועלכע האָבען אויך געזונגען לכבוד דעם באַראָן אַ נאַציאָנאַל־ליד.

אין „זכרון יעקב״ אַלײַן האָט מען דעם באַראָן געמאַכט אַ גרויסען קבלת פנים. לכבוד דעם באַראָן האָט מען אויפגעשטעלט אַ טויער בײַם קעלטער, און די טויערען פון קעלטער האָט מען פונאַנדערגעפעגט און אָנגעזונדען אין איהם ליכט א. ו. וו.

און אַז דעם באַראָנס קאַרעטע איז אָנגעקומען האָט איהם צום ערשטען בגעגנעט אַ גרופּע שילער און שולעריינס מיט געזאַנג, דאַן האָבען איהם מקבל פנים געטהען די עלטערע לײַט פון זכרון יעקב, און דער ראש הועד פון דער קאָלאָניע האָט געלײַענט אַנ׳אַדרעס לכבוד דעם באַראָן.

נאָך זכרון יעקב האָט דער באַראָן בעזוכט די דערפער „בריקע״, „שוני״ און „אם איל אלאק״. רײַטער פון דער קאָלאָניע זכרון־יעקב האָבען איהם בגלײַט ביז חידערא.

ווי מען זאָגט האָבען די אָנפיהרער פון די אַראַבער פון דאָרף סאַנטורא דערלאַנגט דעם באַראָן אַ כתב, וועלכעם ענטהאַלט 3 כיטעס: 1) ער זאָל זײַ מאַכען אַ שאַטען פון זײַער דאָרף קײַן „זכרון יעקב״. 2) אויסצוטריקענען די בלאָטע פון זײַער דאָרף. 3) און אַז דער דאַקטאָר פון זכרון יעקב זאָל בעזוכען אין מאָל אין דער וואָך זײַערע קראַנקע כחנים. און ווי מען זאָגט האָט באַראָן זײַ צוגעזאָגט צו ערפילען זײַער ביטע.

דער באַראָן האָט אין גליל ווײַטער בעזוכט קיסריה, די קאָלאָניע „חפצי־בה״ און אין די גיטער פון „אגורת נטעים״, און פון דאָרט איז ער געפאָהרען קײַן חידערא.

אין חידערא האָט מען אויך געמאַכט דעם באַראָן אַ גרויסען קבלת פנים און מען איז איהם אנטקעגען מיט ספרי־תורות, פרויען האָבען איהם אַנטקעגען געטראָגען אין גאָלדענע בעקענס מילך און האָבען מיט אַנ׳אויפשריפט: „אַנ׳אָנערענקונג פון לאַנד וואו עס רינט מילך און האָנינג״, דער באַראָן איז געווען זעהר איבערראַשט פון דעם קבלת־פנים און אויסנערריקט זײַן פרײד דערויף, וואָס ער הערט די קינדער רעדען אַ לעבעדיגען העברעאיש.

פון חידערא איז דער באַראָן אָבגעפאָהרען קײַן עקליפּטוס־וועלדער וועלכע זענען געפלאַנצט געוואָרען געדען חידערא, כדי אויסצוטריקענען די דאָרטיגע בלאָטע. די דאָזיגע וועלדער האָבען שוין מעהר ווי אַ מיליאָן בוים מער און איז צוגעקומען צו דעם פלאַץ וועלכער רופט זיך דער נאָלדענער באַרג. דער באַראָן איז געווען ענטציקט פון דער שענקײַט פון דעם נעגענד און די גאַנצע צײַט גערעדט צו זיך אַלײַן: „וואָס פאַר אַ שענקײַט! וואָס פאַר אַ פראַכט!״

פון דאָרט איז דער באַראָן אָבגעפאָהרען צו דעם ים־אויסנום וואו עס האָט געוואַרט אויף איהם זײַן שיף, די קאָלאָניסטען פון חדרה האָבען איהם צוגענרײַט אַנ׳איבערראַשונג אַ טאָוועל מיט דער אויפשריפט „מפרץ בנימין״, ווײַל דעם ים־אויסנום האָט מען פון איצט אָן גערופען אויף זײַן נאָמען.

דאַן איז דער באַראָן אַרויף אויף זײַן שיף און ער האָט פאָטאָגראַפירט אַלע פערזאַמעלטע בײַם ברעג ים, און ער איז אָבגעפאָהרען קײַן חיפה, און דאָרט האָט מען איהם צוגעגרײַט אַ שענעם קבלת־פנים, דערנאָך איז ער אָבגעפאָהרען קײַן מרחביה, פון מרחביה איז ער געפאָהרען קײַן מעסחא. אויף דעם וועג זענען 12 רײַטער פון די יהודישע שומרים געלאָפען פאַראויס פאַר איהם מיט בלאַנקע שוערדען און נאָך דער קאַרעטע זענען נאָכגערײַטען פיעל יונגע־לײַט פון די קאָלאָניעס.

דאַן האָט דער באַראָן בעזוכט די קאָלאָניעס: פוריה, יבנאל, מלחמיה, בית־גן, כנרת, רגניה, ביתניה, מג׳דל און נאָך אַנדערע. אין יבנאל האָט ער געפלאַנצט 2 בוימער.

אין כנרת האָבען די קאָלאָניסטען איהם דערלאַנגען אַ כתב מיט אַ קנין און אַ שבועה, אַז יעדערער פון זײַ שענקט איהם אַ יאָהר פון זײַערע יאָהרען. די באַראָנעסע האָט זיך נישט געקאָנט אויסוואַנדערען פון דער שענקײַט פון געגענד און געזאָגט, אַז ווען זי זאָל ווייסען, אַז דער געגענד איז אַזוי שען וואָלט זי יעדען זומער אהערגעקומען. דער באַראָן האָט זיך שטאַרק מצער געווען דערויף, וואָס ער פערשטעהט נישט קײַן העברעאיש, און געזאָגט די קאָלאָניסטען, אַז ער האָפט צו שיקען קײַן ארץ ישראל אין דעם קומענדיגען יאָהר זײַן זוהן און ער וועט רעדען מיט זײַ העברעאיש.

„איך בין געקומען צו דער איבערצײַגונג, אַז דער ציוניסטישער געדאַנק האָט מיט זײַן גײַסט מעהר געווירקט ווי מײַן געלד; איך וועל שטאַרקען מיט דער איבערצײַגונג, אַז די ציוניסטען זעצען פאָרט מײַן אַרבײַט! — אָט מיט די ווערטער האָט זיך דער פאָטער פון ישוב אין ארץ־ישראל זיך אָבגעזעגענט מיט די יהודישע פויערים.

ירושלים. מ. ז. גאָטהאַרד.

קליינער פעליעטאָן.

טויערע לאַטקעס.

ווי קומט עפּעס צו שטעסטן מכח לאַטקעס ערב פסח?

גלויבט מיר, אַז איך וואָלט זיכער נישט גערעדט מיט אײַך אַצינד וועגען לאַטקעס, ווען נישט — די שיטאַמיר־ער נאַשאַלסטוואָ...

אין שיטאַמיר וועלען שוין יורען, ריכט זיך פערזאָגען אַ צעהנטען צו מאַכען לאַטקעס אויף חנוכה, דען דאָרט האָבען 33 יורען בעצאָהלט זעהר טײַער פאַר זײַערע לאַטקעס, וואָס זי האָבען געמאַכט מיט אַ פּאָר חדשים צוריק.

מען האָט זי בעשטראָפט מיט אַרעסט די 33 יורען, וואָס האָבען געוואָגט צו עסען לאַטקעס אים חנוכה...

אַזאַ מאַרגע יריעה האָט אינו געבראַכט דער טעלעגראַף פון שיטאַמיר. לאַטקעס, זאָגט מען יאָ, נאָר עסען במזומן לאַטקעס אין דערצו נאָך אין אַזאַ גרויסען במזומן — לא...

דאָס טאָר מען נישט.

און האָט מען געפאָקט יורען, וואָס האָבען צוזאַמען געגעסען לאַטקעס, האָט מען זי אַלעמען אָבגעשריבען, געמאַכט אַ פּראָטאָקאָל און ערשט מיט אַ צײַט נאָך דער מעשה מיט די לאַטקעס, אַרום פסח — זי אַלעמען בעשטראָפט מיט אַרעסט...

אַצינד פערשטעהט איהר שיין, ווי עס קומען לאַטקעס פאַר פסח?]

איהר וועט נעמען פרעגען:

— וואָס קאָן מען האָבען צו אַזעלכע יורען, וואָס האָבען זיך פערבענקט נאָך לאַטקעס „פאַ סלוטשאַיו חנוכה?״.

איך וואָלט אייך געפרעגט די אײַגענע קשיא, נאָר וואָס טו׳ג אײַך פרעגען, אַז די „נאַשאַלסטוואָ״ האָט נאָר אַנ׳אַנדער „מניעניע״...״

— וואָס הײַסט 33 יורען — האָט זי־כער דער סטראַשנינק אַ פרעג געטהון — האָבען זיך צונויפגעקליבען עסען לאַטקעס? קאָנען זי דען נישט עסען יעדער בעזונדער בײַ זיך אין דער הײַם, ווען זי ווילען שוין דוקא יאָ עסען די זשיראָווקע לאַטקעס? נײַן, גאָספּאָדא, מיך וועט איהר נישט גענאַרען, דאָס איז נישט קײַן לאַטקעס־באַל, נאָר אַ „סאָבראַניע״ און דאָוואַי אין „קוטווקע״...

אָבגעזעסען אין קוטווקע אַ נאַכט, געמאַכט אַ פּראָטאָקאָל, אַז יורען האָבען געמאַכט אַ לאַטקעס־„סאָבראַניע״...

איז אַמעק אַ חקירה ודרישה וועגען דעם, וואָס עס איז אַזוינס לאַטקעס? צי אַ חוץ קאַרטאָפעל ליענט נישט אין זי נאָך עפּעס... מען האָט זיך געגומען גריבלען אין שורש פון דעם לאַטקעס־מנהג אין מען האָט געפאָרשט מכח דעם, ווער עס זענען די הייפּט־עסערס פון לאַטקעס...

ענדליך, האָט מען פעסטגעשטעלט, אַז לאַטקעס איז עפּעס אַזאַ נאַציאָנאַלע אכילה אין אַ נאַציאָנאַלען יום טוב און מען האָט זיך דאַן אָנגעשטויסען, אַז די הייפּט־עסערס פון די לאַטקעס זענען — די ציוניסטען...

— אַזוי איז קלאָר — האָט זיך אײַנער אָבגערופען — איז עס נישט געווען קײַן לאַטקעס־סאָבראַניע, נאָר אַ ציוניס־טישע... און מען טו׳ט זי בעשטראָפען...

און מען האָט אַלע 33 לאַטקעס־עסערס בעשטראָפט און זי אײַנגע־זעצט פון דאָס נײַ אין קוטווקע...

און מען שמועסט, אַז די זשיטאָמי־רער יורען האָבען שוין אַ נרר געטהון מעהר נישט צו עסען קײַן לאַטקעס. דען צו טײַער האָבען 33 פון זײַ בע־צאָהלט פאַר עסען אום חנוכה — לאַט־קעס...

רזיאל.

די ראַשעט־אַפּערע אין דער מינסטער קאַיאַ.

מיט אײַנינע און צוואַנציג יאָהר צו־ריק אין קײַן פאַריז געקומען וכען גליק אַ יונגער מאַן מיט׳ן נאָמען אַרי ראַ־שעט, וועלכער איז געווען אין זײַן שטאַדט מעלען אַ רעסטאָראַ־קעלנער. אין פאַריז האָט ראַשעט חתונה־געהאַט מיט דער טאָכטער פון זײַן לאַנדסמאַן פּעש, און בעקומען 2000 פראַנק נדן.

ראַשעט האָט געוואָלט ווערען אַ האַנ־דעלס־טענש און ער האָט בעזוכט די האַנדעלס־קורסען פאַר דערוואַקסענע, וואו ער האָט אין פערלויף פון 6 חדשים אויסגעלערנט די בוכהאַלטעריע־קונסט און איז דאַן אָנגעקומען אין בולענ׳ס באַנק־קאָנטאָר.

בולען האָט זיך פערנומען מיט פער־שיערענע ספּעקולאַציעס, וועלכע האָבען געבראַכט דערצו, אַז ער האָט באַנקרא־טירט און איז אַרײַנגעפאַלען אין טורמע אַרײַן.

ראַשעט, וועלכער האָט איבערגעשטו־גען זײַן בעל־הבית אין די ספּעקולאַציע־מאַכינאַציע, האָט דאַן געמאַכט אַ זעלבסטשטענדיג געשעפט און פאַרט־געזעצט אין אַ בעדײַטענד נרעסערען מאַסשטאַב די אַפּערעס. ראַשעט איז געוואָרען זעהר שנעל אַ רײַכער מאַן און האָט אין זײַנע הענד אַרײַנגעצויגען פערשיערענע גרויסע אונטערנעהמונגען, כדי אָבער צו האָבען אַ גרויסען אײַ־פלוס, האָט ער געוואָלט בעקומען אין זײַנע הענד אַרײַן אויך די צײַטונג „פּטי־ז׳ורנאַל״, וועלכער ער האָט געצאָהלט הונדערטער טויזענדער פראַנק יעהרליך. ער האָט אָנגעהויבען צו קויפען די אַקציעס פון דער צײַטונג און כדי פאַר זײַ נישט טײַער צו צאָהלען, האָט ער געפיהרט אַ הינטער־קולישן־קאַמפּאַניע געגען דער צײַטונג.

מען איז וועגען דעם גלײַך געוואָהר געוואָרען אין דאָ האָט זיך אָנגעהויבען אַ נאַנצע אויפפאַרשונג וועגען ראַשעט׳ס אַפּערעס. אין צוואַמענהאַנג דערמיט איז אויך ענטדעקט געוואָרען, אַז אײַנינע בעאַמטע זענען פערמישט אין דער אַפּערע. ראַשעט איז אַרעסטירט געוואָ־רען און געגען איהם איז פערפיהרט געוואָרען אַ פּראָצעס. דער פּראָצעס איז אָבער אָבגעלעגט געוואָרען צוליעב דעם בעוואוסטען מעמאָראַנדום פון פּראָקוראָר פאַבר, אַז דער פּראָצעס סוז אָבגעלעגט ווערען קאַיאַ צוליעב. ראַשעט איז בע־פרײַט געוואָרען פאַר 300 טויזענד פראַנק קויציע און ער איז אַנטלאָפען קײַן מעקסיקאָ.

די אויספאַרשונגס־קאָמיסיע האָט אויס־געהערט דעם פּראָקוראָר לעקור, וועל־כער איז איבערצײַגט, אַז דער אײַנפלוס פון מאַנים אויף פאַבר׳ן, האָט געהאַט אַ דראָהונג־כאַראַקטער. מעגליך איז, אַז מאַנים האָט נישט געוואָלט, אַז מ׳זאָל אָבלעגען דעם פּראָצעס, דאָס האָט אָבער געפאָדערט דער מיניסטער קאַיאַ.

דער דערשאָסענער רעדאַקטאָר פון „פיגאַראָ״, קאַלמעט, האָט געפיהרט אַ קאַמפּאַניע געגען דעם מיניסטער קאַיאַ און דאַכײַ האָט ער אָנגעוויזען אויף דער אַפּערע „ראַשעט״, אין וועלכער דער מיניסטער קאַיאַ איז פערמישט, דאַכײַ האָט זיך קאַלמעט אויך בענוצט מיט אינטיטע בריעף פון קאַיאַ, וועלכע זענען פאַר איהם געווען אַ בעלײַדיגונג.

די פרוי קאַיאַ, וועלכע האָט זיך דערוואוסט, אַז קאַלמעט קלײַבט זיך צו פערעפענטליכען אויך די אינטימע בריעף, וואָס זי האָט געשריבען צו איהר מאַן, האָט זי בעשלאָסען דעם רעדאַק־טאָר צו שיסען.

מען איז געווען אַ נרר געטהון מעהר נישט צו עסען קײַן לאַטקעס. דער פּראָצעס איז אָבגעלעגט געוואָרען אַ פּראָצעס. דער פּראָצעס איז אָבער אָבגעלעגט געוואָרען צוליעב דעם בעוואוסטען מעמאָראַנדום פון פּראָקוראָר פאַבר, אַז דער פּראָצעס סוז אָבגעלעגט ווערען קאַיאַ צוליעב. ראַשעט איז בע־פרײַט געוואָרען פאַר 300 טויזענד פראַנק קויציע און ער איז אַנטלאָפען קײַן מעקסיקאָ.

די אויספאַרשונגס־קאָמיסיע האָט אויס־געהערט דעם פּראָקוראָר לעקור, וועל־כער איז איבערצײַגט, אַז דער אײַנפלוס פון מאַנים אויף פאַבר׳ן, האָט געהאַט אַ דראָהונג־כאַראַקטער. מעגליך איז, אַז מאַנים האָט נישט געוואָלט, אַז מ׳זאָל אָבלעגען דעם פּראָצעס, דאָס האָט אָבער געפאָדערט דער מיניסטער קאַיאַ.

דער דערשאָסענער רעדאַקטאָר פון „פיגאַראָ״, קאַלמעט, האָט געפיהרט אַ קאַמפּאַניע געגען דעם מיניסטער קאַיאַ און דאַכײַ האָט ער אָנגעוויזען אויף דער אַפּערע „ראַשעט״, אין וועלכער דער מיניסטער קאַיאַ איז פערמישט, דאַכײַ האָט זיך קאַלמעט אויך בענוצט מיט אינטיטע בריעף פון קאַיאַ, וועלכע זענען פאַר איהם געווען אַ בעלײַדיגונג.

די פרוי קאַיאַ, וועלכע האָט זיך דערוואוסט, אַז קאַלמעט קלײַבט זיך צו פערעפענטליכען אויך די אינטימע בריעף, וואָס זי האָט געשריבען צו איהר מאַן, האָט זי בעשלאָסען דעם רעדאַק־טאָר צו שיסען.

וועלט־נייעס.

אַ סופּראַזשיסטקע אין הויזען.

מיט קעסהדען הילמען, די סופּראַזשיסטקע איז אַרעסטירט געוואָרען געהענדיג אָנגעפהון אין הויזען, ס׳הײַסט אין מאַנסבלעטער קלײַדער. אין די מעג איז זי פאַר׳ש״ש נעוואָרען אויף 3 מאָנאַטען געפענגניש, אַלס אַ פערדעלטינע פערזון. די אָנ־עקלאָגטע האָט געטראָגען אַ מענערשען שוביצער־מאַנטעל, הויזען און גרויסע שיך. בעת מ׳האָט די פרוי אַרעסטירט, האָט מען בײַ איהר אין די אַרבעל געפונען אַ בעטש, אין דער פאַליצײַ האָט זי ערקלערט, אַז ווען איהר וואָלט געלונגען רונדצופיהרען איהר פלאַן וואָלט ניט איין מיניסטער בעקומען שטיץ פון איהר.

* * *

צימבאַליסט אַ חתן פון אַ גרושה.

דער בערוהמטער יודישער וויאָלאָניסט אַפּרים צימבאַליסט, איז אַ חתן געוואָרען מיט אַ יודי־שער פרויאַראָנע פון מעטראָפּאָליטאַן אָפּערע. הויז מיט אַלטע נלוק.

די פערלאָבונג איז געווען בעטעם אַ געהײַמע, נאָר די כלה וועלכעס האָט אויסגעגעבען דעם סוד.

מיט גלוק זאָגט, אַז איהר חתונה מיט צימ־באַליסט׳ן וועט ווערשטענליך פאַרקומען אין מאָנאַט יוני אין דעם לאַנדאָנער פאַלאַץ פון דעם ניט לאַנג פערשטאָרבענעם יודישן מיליאָנער אין רעפאָרמער דושאָוועף פעלז פון פילאַדעל־פיא, וועלכער האָט געשטיצט צימבאַליסט׳ן. צימבאַליסט גײַנט זיך איצט אין רוסלאַנד, וואו ער גיט קאָנצערטען.

מיט גלוק איז אַ גרושה, זי איז געווען אַ מײדעל פון דער ניו־יאָרקער גהעטאָ, אין די בעוואוסטע פרויאַראָנע פאַראַס זעבריך האָט געגומען גרויס אינטערעסע אין איהר מוזי־קאַלישער בילדונג. זי האָט אַ מאָל פּרובירט ווי אַ פאָריסטקע אין אַ יודישען טהעאַטער, אָבער מען האָט זי ניט צוגעלאָזען.

קופּאָן № 59

יעדער לעזער, וואָס שטעלט צו אַוועקלעג 10 קאָ־פּאָנען בעקומט יעדע 2 וואָכען אַ באַנד

יודישע נעשיכטע

(פון פראָפ. נרעץ)

אַלס פּרעמיע פון „דאָרוער טאָגעבלאַט״ נור פאַר 20 קאָפּע ב׳ אַנד.

צו דער שיף־קאַטאַסטראָפע אין ווענעדיג.

ווענעדיג (פּ.) דער מוניציפּאַל־ראַט האָט זיך פערזאַמעלט הײַנט בײַ־טאָג צו עהרען דאָס אָנדענקען פון די קרבנות, וואָס זענען אומגעקומען בעת דער לעצטער שיף־קאַטאַסטראָפע.

דער שטאַדט־מער פון ווענעדיג האָט אין דיהרענדע ווערטער דע־מאָהנט די אומגעקומענע און מיטגע־טײַלט די רעזולטאַטען פון די זוכונגען, וואָס זענען געמאַכט געוואָרען.

דער מער האָט אָנגעוויזען אויף די טאַפּערקײַט פון דער רעטונגס־אַרבײַט בעת דער קאַטאַסטראָפע. ס׳איז בע־שלאָסען געוואָרען אַז הײַנט מאָנטאָג, זאָל פאָרקומען די פײַערליכקײַטען פון די אומגליקלוכע, וואָס זענען אומגע־קומען בעת דער קאַטאַסטראָפע.

ווענעדיג (פּ.) ס׳איז שוין ענ־גילטיג פעסטגעשטעלט געוואָרען, אַז בעת דער שיף־קאַטאַסטראָפע אין ווע־נעדיג זענען אומגעקומען 69 פּאַסאַ־זשירען און דאָס גאַנצע שיף־פערסאָנאַל מיט׳ן קאַפּיטאַן אָן דער שפּיץ.

אין זוזאַמענהאַנג מיט דער גרויסער שיף־קאַטאַסטראָפע האָט דער איטאַל־יענישער קעניג פיראַ־דענט דער אָר־דענער מאַכט, אַז בעת זײַן בעגעגניש מיט דעם קײַזער ווילהעלם, וואָס וועט פאָרקומען דעם 25 ד. מ. אין ווענע־דיג זאָל נישט געמאַכט ווערען קײַן שום פײַערליכקײַטען.

דער באַראָן ראָטשילד אין גליל

(אַ בריעף פון ארץ־ישראל).

דער באַראָן ראָטשילד איז נאָך זײַן בעזוך אין ירושלים צוריקגעפאָהרען קײַן יפו. פון וואַנען ער איז געפאָהרען קײַן חיפה, פרײַטאָג פאַרנאַכט איז די שיף אָנגעקומען צום ברעג פון חיפה גאַלד איז אָנגעקומען מקבל פנים זײַן דעם באַראָן דער פאָרשטעהער פון יק״א און די גליל־קאָלאָניעס הי רחזנהאָן און בײַם ברעג האָט געוואַרט אַ גרויסער עולם. אָבער דער באַראָן האָט זײַ געזאָגט, אַז ער וועט אין שבת נישט אַראָבגעהן פון דער שיף. שבת אין דער פריה איז דער באַראָן אָבגעפאָהרען קײַן צור און אין אָוונד איז ער אַראָפּ פון דער שיף און שפּאַצירט אַ קורצע צײַט אין איהרע היסטאָרישע גאַסען.

זונטאָג אין דער פריה איז די שיף פון באַראָן אָבגעפאָהרען צום קלײַנעם פּאָרט מאַנטורא, כדי צו פאָהרען פון דאָרט קײַן זכרון יעקב. דאָרט האָט איהם מקבל פנים געווען אַ קאָמאַנדאַ פון 60 יהודישע יונגעלײַט, רײַטער׳ס אויף פערד, וועלכע האָבען אויך געזונגען לכבוד דעם באַראָן אַ נאַציאָנאַל־ליד.

אין „זכרון יעקב״ אַלײַן האָט מען דעם באַראָן געמאַכט אַ גרויסען קבלת פנים. לכבוד דעם באַראָן האָט מען אויפגעשטעלט אַ טויער בײַם קעלטער, און די טויערען פון קעלטער האָט מען פונאַנדערגעפעגט און אָנגעזונדען אין איהם ליכט א. ו. וו.

און אַז דעם באַראָנס קאַרעטע איז אָנגעקומען האָט איהם צום ערשטען בגעגנעט אַ גרופּע שילער און שולעריינס מיט געזאַנג, דאַן האָבען איהם מקבל פנים געטהען די עלטערע לײַט פון זכרון יעקב, און דער ראש הועד פון דער קאָלאָניע האָט געלײַענט אַנ׳אַדרעס לכבוד דעם באַראָן.

נאָך זכרון יעקב האָט דער באַראָן בעזוכט די דערפער „בריקע״, „שוני״ און „אם איל אלאק״. רײַטער פון דער קאָלאָניע זכרון־יעקב האָבען איהם בגלײַט ביז חידערא.

ווי מען זאָגט האָבען די אָנפיהרער פון די אַראַבער פון דאָרף סאַנטורא דערלאַנגט דעם באַראָן אַ כתב, וועל־כעם ענטהאַלט 3 כיטעס: 1) ער זאָל זײַ מאַכען אַ שאַטען פון זײַער דאָרף קײַן „זכרון יעקב״. 2) אויסצוטריקענען די בלאָטע פון זײַער דאָרף. 3) און אַז דער דאַקטאָר פון זכרון יעקב זאָל בע־זוכען אין מאָל אין דער וואָך זײַערע קראַנקע כחנים. און ווי מען זאָגט האָט באַראָן זײַ צוגעזאָגט צו ערפילען זײַער ביטע.

דער באַראָן האָט אין גליל ווײַטער בעזוכט קיסריה, די קאָלאָניע „חפצי־בה״ און אין די גיטער פון „אגורת נטעים״, און פון דאָרט איז ער געפאָהרען קײַן חידערא.

אין חידערא האָט מען אויך געמאַכט דעם באַראָן אַ גרויסען קבלת פנים און מען איז איהם אנטקעגען מיט ספרי־תורות, פרויען האָבען איהם אַנט־קעגען געטראָגען אין גאָלדענע בעקענס מילך און האָבען מיט אַנ׳אויפשריפט:

קליינער פעליעטאָן.

טויערע לאַטקעס.

ווי קומט עפּעס צו שטעסטן מכח לאַטקעס ערב פסח?

גלויבט מיר, אַז איך וואָלט זיכער נישט גערעדט מיט אײַך אַצינד וועגען לאַטקעס, ווען נישט — די זשיטאָמיר־ער נאַשאַלסטוואָ...

אין זשיטאָמיר וועלען שוין יורען, ריכט זיך פערזאָגען אַ צעהנטען צו מאַ־כען לאַטקעס אויף חנוכה, דען דאָרט האָבען 33 יורען בעצאָהלט זעהר טײַער פאַר זײַערע לאַטקעס, וואָס זי האָבען געמאַכט מיט אַ פּאָר חדשים צוריק.

מען האָט זי בעשטראָפט מיט אַרעסט די 33 יורען, וואָס האָבען גע־וואָגט צו עסען לאַטקעס אים חנוכה...

אַזאַ מאַרגע יריעה האָט אינו גע־בראַכט דער טעלעגראַף פון זשיטאָמיר.

לאַטקעס, זאָגט מען יאָ, נאָר עסען במזומן לאַטקעס אין דערצו נאָך אין אַזאַ גרויסען במזומן — לא...

דאָס טאָר מען נישט.

און האָט מען געפאָקט יורען, וואָס האָבען צוזאַמען געגעסען לאַטקעס, האָט מען זי אַלעמען אָבגעשריבען, גע־מאַכט אַ פּראָטאָקאָל און ערשט מיט אַ צײַט נאָך דער מעשה מיט די לאַט־קעס, אַרום פסח — זי אַלעמען בע־שטראָפט מיט אַרעסט...

אַצינד פערשטעהט איהר שיין, ווי עס קומען לאַטקעס פאַר פסח?]

איהר וועט געמוזט פרעגען:

— וואָס קאָן מען האָבען צו אַזעל־כע יורען, וואָס האָבען זיך פערבענקט נאָך לאַטקעס „פאַ סלוטשאַיו חנוכה?״.

איך וואָלט אייך געפרעגט די אײַגענע קשיא, נאָר וואָס טו׳ג אײַך פרעגען, אַז די „נאַשאַלסטוואָ״ האָט נאָר אַנ׳אַנדער „מניעניע״...״

— וואָס הײַסט 33 יורען — האָט זי־כער דער סטראַשנינק אַ פרעג געטהון — האָבען זיך צונויפגעקליבען עסען לאַטקעס? קאָנען זי דען נישט עסען יעדער בעזונדער בײַ זיך אין דער הײַם, ווען זי ווילען שוין דוקא יאָ עסען די זשיראָווקע לאַטקעס? נײַן, גאָספּאָדא, מיך וועט איהר נישט גענאַ־רען, דאָס איז נישט קײַן לאַטקעס־באַל, נאָר אַ „סאָבראַניע״ און דאָוואַי אין „קוטווקע״...

אָבגעזעסען אין קוטווקע אַ נאַכט, געמאַכט אַ פּראָטאָקאָל, אַז יורען האָבען געמאַכט אַ לאַטקעס־„סאָבראַניע״...

איז אַמעק אַ חקירה ודרישה וועגען דעם, וואָס עס איז אַזוינס לאַטקעס? צי אַ חוץ קאַרטאָפעל ליענט נישט אין זי נאָך עפּעס... מען האָט זיך געגומען גריבלען אין שורש פון דעם לאַטקעס־מנהג אין מען האָט געפאָרשט מכח דעם, ווער עס זענען די הייפּט־עסערס פון לאַטקעס...

ענדליך, האָט מען פעסטגעשטעלט, אַז לאַטקעס איז עפּעס אַזאַ נאַציאָנאַלע אכילה אין אַ נאַציאָנאַלען יום טוב און מען האָט זיך דאַן אָנגעשטויסען, אַז די הייפּט־עסערס פון די לאַטקעס זע־נען — די ציוניסטען...

— אַזוי איז קלאָר — האָט זיך אײַ־נער אָבגערופען — איז עס נישט געווען קײַן לאַטקעס־סאָבראַניע, נאָר אַ ציוניס־טישע... און מען טו׳ט זי בעשטראָפען...

און מען האָט אַלע 33 לאַטקעס־עסערס בעשטראָפט און זי אײַנגע־זעצט פון דאָס נײַ אין קוטווקע...

און מען שמועסט, אַז די זשיטאָמי־רער יורען האָבען שוין אַ נרר געטהון מעהר נישט צו עסען קײַן לאַטקעס. דען צו טײַער האָבען 33 פון זײַ בע־צאָהלט פאַר עסען אום חנוכה — לאַט־קעס...

רזיאל.

די ראַשעט־אַפּערע אין דער מינסטער קאַיאַ.

מיט אײַנינע און צוואַנציג יאָהר צו־ריק אין קײַן פאַריז געקומען וכען גליק אַ יונגער מאַן מיט׳ן נאָמען אַרי ראַ־שעט, וועלכער איז געווען אין זײַן שטאַדט מעלען אַ רעסטאָראַ־קעלנער. אין פאַריז האָט ראַשעט חתונה־געהאַט מיט דער טאָכטער פון זײַן לאַנדסמאַן פּעש, און בעקומען 2000 פראַנק נדן.

ראַשעט האָט געוואָלט ווערען אַ האַנ־דעלס־טענש און ער האָט בעזוכט די האַנדעלס־קורסען פאַר דערוואַקסענע, וואו ער האָט אין פערלויף פון 6 חדשים אויסגעלערנט די בוכהאַלטעריע־קונסט און איז דאַן אָנגעקומען אין בולענ׳ס באַנק־קאָנטאָר.

בולען האָט זיך פערנומען מיט פער־שיערענע ספּעקולאַציעס, וועלכע האָבען געבראַכט דערצו, אַז ער האָט באַנקרא־טירט און איז אַרײַנגעפאַלען אין טורמע אַרײַן.

ראַשעט, וועלכער האָט איבערגעשטו־גען זײַן בעל־הבית אין די ספּעקולאַציע־מאַכינאַציע, האָט דאַן געמאַכט אַ זעלבסטשטענדיג געשעפט און פאַרט־געזעצט אין אַ בעדײַטענד גרעסערען מאַסשטאַב די אַפּערעס. ראַשעט איז געוואָרען זעהר שנעל אַ רײַכער מאַן און האָט אין זײַנע הענד אַרײַנגעצויגען גרויסע אונטערנעהמונגען, כדי אָבער צו האָבען אַ גרויסען אײַ־פלוס, האָט ער געוואָלט בעקומען אין זײַנע הענד אַרײַן אויך די צײַטונג „פּטי־ז׳ורנאַל״, וועלכער ער האָט געצאָהלט הונדערטער טויזענדער פראַנק יעהרליך. ער האָט אָנגעהויבען צו קויפען די אַקציעס פון דער צײַטונג און כדי פאַר זײַ נישט טײַער צו צאָהלען, האָט ער געפיהרט אַ הינטער־קולישן־קאַמפּאַניע געגען דער צײַטונג.

מען איז געווען דעם גלײַך געוואָהר געוואָרען אין דאָ האָט זיך אָנגעהויבען אַ נאַנצע אויספאַרשונג וועגען ראַשעט׳ס אַפּערעס. אין צוזאַמענהאַנג דערמיט איז אויך ענטדעקט געוואָרען, אַז אײַנינע בעאַמטע זענען פערמישט אין דער אַפּערע. ראַשעט איז אַרעסטירט געוואָ־רען און געגען איהם איז פערפיהרט געוואָרען אַ פּראָצעס. דער פּראָצעס איז אָבער אָבגעלעגט געוואָרען צוליעב דעם בעוואוסטען מעמאָראַנדום פון פּראָקוראָר פאַבר, אַז דער פּראָצעס סוז אָבגעלעגט ווערען קאַיאַ צוליעב. ראַשעט איז בע־פרײַט געוואָרען פאַר 300 טויזענד פראַנק קויציע און ער איז אַנטלאָפען קײַן מעקסיקאָ.

די אויספאַרשונגס־קאָמיסיע האָט אויס־געהערט דעם פּראָקוראָר לעקור, וועל־כער איז איבערצײַגט, אַז דער אײַנפלוס פון מאַנים אויף פאַבר׳ן, האָט געהאַט אַ דראָהונג־כאַראַקטער. מעגליך איז, אַז מאַנים האָט נישט געוואָלט, אַז מ׳זאָל אָבלעגען דעם פּראָצעס, דאָס האָט אָבער געפאָדערט דער מיניסטער קאַיאַ.

דער דערשאָסענער רעדאַקטאָר פון „פיגאַראָ״, קאַלמעט, האָט געפיהרט אַ קאַמפּאַניע געגען דעם מיניסטער קאַיאַ און דאַכײַ האָט ער אָנגעוויזען אויף דער אַפּערע „ראַשעט״, אין וועלכער דער מיניסטער קאַיאַ איז פערמישט, דאַכײַ האָט זיך קאַלמעט אויך בענוצט מיט אינטיטע בריעף פון קאַיאַ, וועלכע זענען פאַר איהם געווען אַ בעלײַדיגונג.

די פרוי קאַיאַ, וועלכע האָט זיך דערוואוסט, אַז קאַלמעט קלײַבט זיך צו פערעפענטליכען אויך די אינטימע בריעף, וואָס זי האָט געשריבען צו איהר מאַן, האָט זי בעשלאָסען דעם רעדאַק־טאָר צו שיסען.

אויף פּסח

אַנאָנסען ווער עס וויל האָבען שעהן און געשמאַקפאָל צונויפגעשטעלט. זאָל זיך צו אײַלען מיט׳ן אויפגעבען זי אין דער אַרמיניסטראַציע פון „לאָדוער טאָ־געבלאַט״ וואָס פריהער, דען נור אַזוי אַ נאָך וועלען מיר אומשטאַנד זײַן יע־דען צופריעדענצושטעלען.

יאַהאַן מאַן ווילדענראַדט.

„דער יודישער פירשט״.

אַ שפּאַנענדער היסטאָרישער ראָמאַן.

(3) (סעקציעל בעאַרבעט פאַר׳ן „דאָרוער טאָגעבלאַט״).

צווייטער קאַפּיטעל.

I.

אַנ׳אונבעקאַנטער אין אַ מאַסטן.

דער מאָהלצײַט בײַ׳ם הערשער פון וועניציג איז געווען מיט׳ן גרעסטען גלאַנץ און פראַכט. צוזאַמען מ

וואָס הערט זיך אין לאָדז׳.

די דריטע פערזאַמלונג פון די „קאַמי־וואיאַזשאַרען״.

(נ) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, אין שבת־צוגאַכטס פאַרנעקומען די דריטע פאַרטזעצונג פון דער גענעראַל־פערזאַמלונג פון „קאַמי־וואיאַזשאַרען־פעראיין״.

סיי די אָפּאָזיציע און סיי די אָנהענגער פון דער אַלטער פערזאַמלונג האָבען געפיהרט אַן אָנגעשטרענגטע וואַהל־אַגיטאַציע. איידער ס׳האָט זיך נאָך געעפנט די פערזאַמלונג, האָבען זיך איבער׳ן זאַל פערשפּרייט וואַהל־צעטלען פון אַלע גרופּעס.

שבת 4 א ווינער אין נעענטנט נעהאָרען די פערזאַמלונג אונטער׳ן פאָרזיץ פון ה׳ בארונסקי, סעקרעטאַר—ה׳ מ. א. גערשטיין. אויף דער טאַגעס־אָרדנונג שטעהט די פראַגע וועגען פּראַיעקטירטען בודזשעט, וועלכער זעהט פאַר 19,878 רובל הכנסה און די זעלבע אויסגאַבען. די דעבאַטען איבער דעם בודזשעט־פּראַיעקט האָבען געדויערט איבער 9 שעה. ענדליך, איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז דער פעראיין זאָל פערבלייבען אין איינעם לאָקאַל נאָך א יאָהר, דערויף ווערט אסיגנירט 1850 ר. און 300 רובל אויף בעלייכטונג. די פּראַיעקטירטע סומע פון 3714 ר. אַלס געהאַלט פאַר׳ן פעראיינס־פּערזאָנאַל, האָבען די פערזאַמעלטע פערקלענערט אויף 600 ר. נאָך קורצע דעבאַטען איז אויך בעשלאָסען געוואָרען די נויטבעדערפטיגע מיטגליעדער אויסצוגעבען אונטערשטיצונגען פון 2500 רובל און 1500 רובל אויפ׳ן פאָנד פון דער אלמנות און יתומים־קאַסע. ס׳איז אויך דורך אנ׳אָבשטימונג בעשלאָסען געוואָרען אויסצוגעבען צוויי אלמנות פון פערשטאָרבענע מיטגליעדער צו 400 רובל אונטערשטיצונג.

אויסערדעם איז אויך בעשלאָסען געוואָרען, אַז דער פעראיין זאָל אויסגעבען דיא הלואות ביז 3000 רובל. ס׳איז אויך אָנגענומען געוואָרען דער פונקט וועגען דער ביבליאָטעק אין אויך אַלע אויבריגע פונקטען פון בודזשעט.

דאַן האָט אויסגעבראַכען אַן אינצידענט צוליעב דעם, וואָס דער פּאָרזיצענדער האָט אָבגענומען פון איינעם פערזאָן די וואַהל־צעטלען און פון די איבריגע פערזאַמעלטע האָט דער פאָרזיצענדער זיך אָפּגעזאָגט אָבצונעהמען די וואַהל־צעטלען. ס׳איז געוואָרען א טומעל אין אַל. לויט׳ן פאַרשלאָג פון ה׳ נאָלדשטאַרט איז די האַנדלונג פון פאָרזיצענדען געוואָרען אין פּראָטאָקאָל. ענדליך זענען פאָרגעקומען די וואַהלען, די רעזולטאַטען פון וועלכע זיי זענען בייגעלייגט אין פאָלגענדען שטיק.

— יאָ, יאָ... איך פערשטעה... הייסט עס, אַז דער מערדער פון אייער טאַן, פון אייער שוועסטער און אייער ברודער טראָגט נאָר אַנ׳אַנדער נאָמען... ער הייסט...

זי האָט איהם לעבהאַפט איבערגעהאַקט:

— זיין נאָמען יאָ, דאָס איז דאָך זיין נאָמען... יאָ, ער הייסט טאַקי לואי מילרייך... ל. מ.... איהר געדענקט דאָך... אָך, בעטיהט זיך נישט עס אויפצוקלערען... דאָס איז א שרעקליכער געהיימניש... און דאַן איז עס דען נישט אַלץ איינס... מען האָט דאָך דעם שולדיגען, סיי ווי סיי געכאַפּט... האָט ער דען נעפרוכט זיך פערטיידיגען, ווען איך האָב איהם אויפ׳ן נעריכט בעשולדיגט? דאָס איז ער... ער... געדענקט דאָס מעסער... דאָס שטאָהלענע מעסערל... אָך, ווען איך וואָלט איין אַלץ געקאָנט דערצעהלען... לואי מילרייך... ווען איך וואָלט געקאָנט...

זי האָט בעקומען א נערוועז־אַנפאַל. זי האָט זיך צעוויינט מיט א היסטעריש רישען געוויין און איהרע הענד האָבען קראַמפּהאַפט זיך אָנגעכאַפּט אָן ליופען׳ן... פון געוויין האָט זי ארויסגערעדט:

— פערטיידיגט מיך... העלפט מיר... כלוי איהר אַלייַן קאָנט מיר העלפען... וואַרפט מיך נישט אַוועק... איך בין אַזוי אומגלוקליך... אָך... ס׳אַרע פיין... וועלכע לייַדען... גהינום־יסורים...

מיט זיין פרייער האַנד האָט ער גענעלעט איהר שטערן און איהרע האָר און אונטער דער הערקונג פון די לאַסקעס האָט זי זיך בערוהיגט און גענשטיגען געוואָרען.

ער האָט לאַנג, לאַנג געקוקט אויף איהר, זיך פרעגענדיג, וואָס בעהאַלט זיך, וועלכער סוד איז ביי איהר אין הארצען פערבאָרגען? פאַר וועמען האָט זי טוראַ? נעגען וועמען האָט זי איהם געבעטען זי צו פערטיידיגען?

דער דאָזיגער לואי מילרייך האָט זי געהאַלטען אין א שטענדיגען שרעק און דורך דראָהונגען, אָדער דורך וועלכען עס איז סוד זי געצוואונגען צו שווייגען און צו געהאָרכען.

ליופען איז אריינגעקומען אין קאָפּ פאָלגענדער פלאַן פון זיין שיגא: ער וועט אריינוואַרפען די דערשראָקענע דאָלאָרעס אין די אָרימס פון פיער לעריוק, איהם, ליופען׳ן, פערניכטען און דאַן הערשען מיט דער מאַכט פון גרויסהערצאַ און מיט די מיליאָנען פון דאָלאָרעס...

די השערה איז געווען אין ליופען׳ס אויגען נישט ווייט פון אמת און דער פלאַן האָט פערענספערט אַלץ פראַנען.

— נייַן, נישט אויף אַלץ פראַגען—האָט ליופען א טראַכט געטהון—יאָ... פאַרוואָס זשע האָט ער מיך נישט ערמאָרדעט? ער האָט נאָר געדאַרפט וועלען מיך ערמאָרדען פאַרינגע נאַכט... פאַרוואָס האָט ער נישט געוואָלט? פאַרוואָס

(פאָרטזעצונג קומט)

46)

מאָרים לעבלאַן.

813 די וואונדערליכע מעשים פון 813
א בעריהמטען דעטעקטיוו.
פון פאַריזער לעבען.

III.

ווער איז מאַדאַם קעסעלבאַך.

ער האָט זיך בעמיהט צו רעדען צו איהר וואָס פריינדליכער און ליעבער, כדי דורך פריינדשאַפט און צארטקייט צו ווירקען אויף איהר.

— וואָס איז עס?—האָט זי געפרעגט.

— אין ראַטהויז פון ווערלענץ געפינען זיך אין די ציווילי־ביכער דריי נעמען פון די לעצטע פאַרשטעהער פון דער פאַטיליע מילרייך, דעם פראַנציויזישען בירגער, וועלכער האָט זיך בעזעצט אין דייטשלאַנד...

— יאָ, איהר האָט מיר שוין געגען דעם דערצעהלט...

— נעדענקט זשע, וואָס איך רעד צו אייך. דער ערשטער איז פערשריבען ראָאול מילרייך, וועלכער איז געווען בעקאַנט אונטער׳ן נאָמען בארון אַלטענהיים... איז געשטאָרבען... דערהרג׳עט געוואָרען...

— יאָ, איך וויים עס...

— דאַן איז פערשריבען דער נאָמען לואי מילרייך, דער טערקווירדיגער מערדער, איבער וועלכען מען וועט אין א פאַר טעג ארום אויספיהרען א טויט ארטייל...

— יאָ...

— און דאַן קומט די משוגענע איזאָלדאַ...

— יאָ...

— דאָ איז אַלץ, דוכט זיך, גאַנץ ריכטיג...

— יאָ...

— נאָר פון די אויספאָרשונגען, וואָס איך האָב געטאָכט האָט זיך ארויסגעשטעלט, אַז דער נאָמען לואי אָדער ריכטיגער די נאַנצע שורה אין בוך איז געפעלשט. דאָרט איז געווען פערשריבען אַנ׳אַנדער נאָמען, וועלכען מען האָט אויסגעמעקט און דאַן צוגעשריבען דעם נייַעם נאָמען... נאָר כאָטש די אלתיות זענען פאָלשטענדיג אויסגעמעקט, פונדעסטוועגען...

— וואָס?...

— האָט זיך מיר איינגעגעבען דורך פערשיעדענע מיטלען פעסטצושטעלען דעם אַלטען נאָמען... מיט א פאָלשטענדיגער זיכערהייט קאָן איך זאָגען, אַז דאָרט איז געווען פערשריבען נישט לואי מילרייך, נאָר...

— שווייגט... שווייגט!...

פערמוטשעט פון אַזאַ לאַנגען ווידערשטאַנד, האָט זי זיך אינגאַנצען צוגיפּגעקאָרטשעט און פערדעקענדיג די אויגען מיט די הענד, זיך צעוויינט...

ליופען האָט לאַנג געקוקט אויף די דאָזיגע שוואַכע, צוגעבראָכענע פרוי און א טראַכט געטהון אַזש אויפהערען דעם פערהער, וועלכער האָט זי אַזוי שטאַרק געפייניגט.

נאָר איז דען זיין נאַנצע מיה אין אַרבייט נישט געווען געווענדעט, כדי זי צו פערהיטען פון אומגלוקען? מען מוז דאָך איין מאָל פאַר אַלץ טאָל נעהאָר ווערען דעם אמת.

ער האָט ווייטער איהר געזאָגט שטעלען פראַגען.

— צו וואָס איז נויטיג געווען די פעלשונג?

— דאָס האָט מיין מאַן—האָט זי שטיל געזאָגט—ער האָט עס פערלאַנגט... פאַר אונזער חתונה, האָט ער אונטערגעקויפט דעם בעאַמטען, אַז ער זאָל אויסמעקען פון די ביכער דעם נאָמען פון צווייטען קינד...

— דעם נאָמען און דאָס געשלעכט?

— יאָ...

— הייסט עס, אַז איך האָב קיין טעות נישט געהאַט... דער ריכטיגער נאָמען פון צווייטען קינד איז געווען דאָלאָרעס?

— יאָ...

— נאָר צו וואָס האָט אייער מאַן?

זי האָט אויף איהם אויפגעהויבען די אויגען, אינגאַנצען רויט פאַר שאַנדע, מיט באַקען פייכט פון טרעהרען און געזאָגט:

— פערשטעהט איהר דען ווירקליך נישט?

— נייַן...

— נאָר בענרייפט—האָט זי גערעדט ציטערענדיג—איך בין געווען די שווייסטער פון דער משוגענער איזאָלדאַ און פון באַנדיט אַלטענהיים. מיין מאַן, וועלכער איז דאַן נאָך געווען מיין חתן, האָט פערלאַנגט, אַז עס זאָל אַזוי נישט בלייבען...

זי האָט אָבגעוויפּצט און ווייטער געדעדט.

— ער האָט מיך געליעבט... איך האָב איהם אויך ליעב געהאַט... און איך האָב מסכים געווען. אין די ביכער אין ראַטהויז פון ווערלענץ האָט מען פערניכטעט דעם נאָמען דאָלאָרעס מילרייך, ער האָט פאַר מיר געקויפט אַנדערע דאָקומענטען און מיר האָבען אין האַלאַנד חתונה געהאַט. איך האָב חתונה געהאַט אונטער׳ן נאָמען דאָלאָרעס אַמאָנטי...

ליופען האָט זיך פערטראַכט א רגע און דאַן געזאָגט:

וואָס הערט זיך אין לאָדז׳.

די דריטע פערזאַמלונג פון די „קאַמי־וואיאַזשאַרען״.

(נ) ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, אין שבת־צוגאַכטס פאַרנעקומען די דריטע פאַרטזעצונג פון דער גענעראַל־פערזאַמלונג פון „קאַמי־וואיאַזשאַרען־פעראיין״.

סיי די אָפּאָזיציע און סיי די אָנהענגער פון דער אַלטער פערזאַמלונג האָבען געפיהרט אַנ׳אָנגעשטרענגטע וואַהל־אַגיטאַציע. איידער ס׳האָט זיך נאָך געעפנט די פערזאַמלונג, האָבען זיך איבער׳ן זאַל פערשפּרייט וואַהל־צעטלען פון אַלע גרופּעס.

שבת 4 א ווינער אין נעענטנט נעהאָרען די פערזאַמלונג אונטער׳ן פאָרזיץ פון ה׳ בארונסקי, סעקרעטאַר—ה׳ מ. א. גערשטיין. אויף דער טאַגעס־אָרדנונג שטעהט די פראַגע וועגען פּראַיעקטירטען בודזשעט, וועלכער זעהט פאַר 19,878 רובל הכנסה און די זעלבע אויסגאַבען. די דעבאַטען איבער דעם בודזשעט־פּראַיעקט האָבען געדויערט איבער 9 שעה. ענדליך, איז בעשלאָסען געוואָרען, אַז דער פעראיין זאָל פערבלייבען אין איינעם לאָקאַל נאָך א יאָהר, דערויף ווערט אסיגנירט 1850 ר. און 300 רובל אויף בעלייכטונג. די פּראַיעקטירטע סומע פון 3714 ר. אַלס געהאַלט פאַר׳ן פעראיינס־פּערזאָנאַל, האָבען די פערזאַמעלטע פערקלענערט אויף 600 ר. נאָך קורצע דעבאַטען איז אויך בעשלאָסען געוואָרען די נויטבעדערפטיגע מיטגליעדער אויסצוגעבען אונטערשטיצונגען פון 2500 רובל און 1500 רובל אויפ׳ן פאָנד פון דער אלמנות און יתומים־קאַסע. ס׳איז אויך דורך אנ׳אָבשטימונג בעשלאָסען געוואָרען אויסצוגעבען צוויי אלמנות פון פערשטאָרבענע מיטגליעדער צו 400 רובל אונטערשטיצונג.

אויסערדעם איז אויך בעשלאָסען געוואָרען, אַז דער פעראיין זאָל אויסגעבען דיא הלואות ביז 3000 רובל. ס׳איז אויך אָנגענומען געוואָרען דער פונקט וועגען דער ביבליאָטעק אין אויך אַלע אויבריגע פונקטען פון בודזשעט.

דאַן האָט אויסגעבראַכען אַן אינצידענט צוליעב דעם, וואָס דער פּאָרזיצענדער האָט אָבגענומען פון איינעם פערזאָן די וואַהל־צעטלען און פון די איבריגע פערזאַמעלטע האָט דער פאָרזיצענדער זיך אָפּגעזאָגט אָבצונעהמען די וואַהל־צעטלען. ס׳איז געוואָרען א טומעל אין אַל. לויט׳ן פאַרשלאָג פון ה׳ נאָלדשטאַרט איז די האַנדלונג פון פאָרזיצענדען געוואָרען אין פּראָטאָקאָל. ענדליך זענען פאָרגעקומען די וואַהלען, די רעזולטאַטען פון וועלכע זיי זענען בייגעלייגט אין פאָלגענדען שטיק.

— יאָ, יאָ... איך פערשטעה... הייסט עס, אַז דער מערדער פון אייער טאַן, פון אייער שוועסטער און אייער ברודער טראָגט נאָר אַנ׳אַנדער נאָמען... ער הייסט...

זי האָט איהם לעבהאַפט איבערגעהאַקט:

— זיין נאָמען יאָ, דאָס איז דאָך זיין נאָמען... יאָ, ער הייסט טאַקי לואי מילרייך... ל. מ.... איהר געדענקט דאָך... אָך, בעטיהט זיך נישט עס אויפצוקלערען... דאָס איז א שרעקליכער געהיימניש... און דאַן איז עס דען נישט אַלץ איינס... מען האָט דאָך דעם שולדיגען, סיי ווי סיי געכאַפּט... האָט ער דען נעפרוכט זיך פערטיידיגען, ווען איך האָב איהם אויפ׳ן נעריכט בעשולדיגט? דאָס איז ער... ער... געדענקט דאָס מעסערל... דאָס שטאָהלענע מעסערל... אָך, ווען איך וואָלט איין אַלץ געקאָנט דערצעהלען... לואי מילרייך... ווען איך וואָלט געקאָנט...

זי האָט בעקומען א נערוועז־אַנפאַל. זי האָט זיך צעוויינט מיט א היסטעריש רישען געוויין און איהרע הענד האָבען קראַמפּהאַפט זיך אָנגעכאַפּט אָן ליופען׳ן... פון געוויין האָט זי ארויסגערעדט:

— פערטיידיגט מיך... העלפט מיר... כלוי איהר אַלייַן קאָנט מיר העלפען... וואַרפט מיך נישט אַוועק... איך בין אַזוי אומגלוקליך... אָך... ס׳אַרע פיין... וועלכע לייַדען... גהינום־יסורים...

מיט זיין פרייער האַנד האָט ער גענעלעט איהר שטערן און איהרע האָר און אונטער דער הערקונג פון די לאַסקעס האָט זי זיך בערוהיגט און גענשטיגען געוואָרען.

ער האָט לאַנג, לאַנג געקוקט אויף איהר, זיך פרעגענדיג, וואָס בעהאַלט זיך, וועלכער סוד איז ביי איהר אין הארצען פערבאָרגען? פאַר וועמען האָט זי טוראַ? נעגען וועמען האָט זי איהם געבעטען זי צו פערטיידיגען?

דער דאָזיגער לואי מילרייך האָט זי געהאַלטען אין א שטענדיגען שרעק און דורך דראָהונגען, אָדער דורך וועלכען עס איז סוד זי געצוואונגען צו שווייגען און צו געהאָרכען.

ליופען איז אריינגעקומען אין קאָפּ פאָלגענדער פלאַן פון זיין שיגא: ער וועט אריינוואַרפען די דערשראָקענע דאָלאָרעס אין די אָרימס פון פיער לעריוק, איהם, ליופען׳ן, פערניכטען און דאַן הערשען מיט דער מאַכט פון גרויסהערצאַ און מיט די מיליאָנען פון דאָלאָרעס...

די השערה איז געווען אין ליופען׳ס אויגען נישט ווייט פון אמת און דער פלאַן האָט פערענספערט אַלץ פראַגען.

— נייַן, נישט אויף אַלץ פראַגען—האָט ליופען א טראַכט געטהון—יאָ... פאַרוואָס זשע האָט ער מיך נישט ערמאָרדעט? ער האָט נאָר געדאַרפט וועלען מיך ערמאָרדען פאַרינגע נאַכט... פאַרוואָס האָט ער נישט געוואָלט? פאַרוואָס

(פאָרטזעצונג קומט)

די אינדוסטריע און דער האַנדעל אין לאָדזער אויעזד.

לויט דער סטאַטיסטיק זענען אין פאַרינען יאָהר אין לאָדזער אויעזד געווען טעטיג 304 פאַבריקען, וועלכע האָבען פּראָדוצירט פאַר דער סומע פון 13,328,063 רובל. אויף 99,334 ר. וועניגער ווי אין יאָהר 1912.

אויסער די פאַבריקען זענען אין לאָדזער אויעזד נ״ווען 9,280 פערשיעדענע האַנדווערקערס און אַנדערע וואַ־שטאַטען. צוזאַמען האָבען אַלע געהאַט א אומזאַץ פון 8,751,620 ר. אין די פאַבריקען האָבען זיך אין פאַרינען יאָהר בעשעפטיגט 7 593 אַרבייטער, אין די האַנדווערקער־ און קליין־אינדוסטריע־וואַרשטאַטען האָבען געגעבען הכנסה 421,260 רובל.

נעקראָלאָג.

נעכטען איז אין לאָדז געשטאָרבען אין עלטער פון 72 יאָהר די פרוי עלקא ברכה קראָא ז״ל. די מוטער פון הענען בירגער אלי׳ קראָא.

די פערשטאָרבענע איז אין אונזער שטאָדט געשעצט געווען אַלס פרומע און זעהר וואָהלטעטיגע פרוי און איהר טוים האָט אויף אַלע איהרע בעקאַנטע געטאַכט א טיעפען אייַנדרוק. די לויה וועט פאָרקומען היינט 1 א זייגער ביי טאָג פון פראַנציזקאַנער 9.

א מאָרד ציי א זעלבסטמאָרד?

פאַרגעסטערן האָט דער סטרוזש פון נו־בערנאַטאָרסקא 15 מיטגעטיילט אין 5־טען אוטשאַסטאָק, אַז שוין זיט אייניגע טעג ווי דער לאָקאַטאָר פון דעראָהנטען הויז, לודוויג שמידט, 30 יאָהר אלט, נעהט נישט ארויס פון זיין וואוינונג. ווען ער האָט אריינגעקוקט אין שליסעל־לאָך פון זיין וואוינונג האָט ער בעמערקט ווי שמידט ליעגט אויף דער ערד אין א קאַלוושע בלוט. פון אוטשאַסטאָק האָט מען באַלד ארויסגעשיקט א נרעסערע פּאָליציי־אָבטייַלונג, וועלכע האָט מיט דער הילף פון א שלאָסער די טיר אויפגעעפענט. בעת מען איז אריין אין וואוינונג האָט מען ווירקליך געפונען ש. א נרעסערע הלואה אין דער רייכס־באַנק, כדי צו פערבייטערן די טהעטיגקייט פון דער קאַסע און אויך אייַנצופיהרען טשיק־ביכלעך פאַר די מיטגליעדער. וועלכע האָט נישט געזאָרגט, אַז ס׳זאָלען צוגעצויגען ווערען צום פערזאַמלונג ווערען צוגעוועהלט אין פערוואַלטונג די ה״ה עמאַנועל שיקער. י. טיקוליצקי און ה. בראַטבערג. אין ראַט זענען צוגעוועהלט געוואָרען די ה״ה א. י. לופינסקי, ט. בריסק, י. בעכער און ב. ליטוויז. אין רעוויזיאָנס־קאָמיסיע זענען אַרייַן די ה״ה פ. קאַלטאַנסקי, מאוריצי פּראַשקער און ב. טאַרטאָנט. (נ)

פערשיעדענעס.

(ש) ווי מיר דערוויסען זיך, וועט דער בשוואוסטער פּראַצעס פון די 23 יודען צום צוטייטען טאָל פאַרקומען אין דער וואַרשאַווער סודעכנע פּאַלאַטע ענדע חודש מאַי.

— (ש) דער פעטראָקאָווער אָקרו־זשנאָי־סוד האָט ערקלערט אַלס קאַנ־קורס דעם פאַביאַניצער מוחר פאַוועל קלים.

— (ש) דער פעטראָקאָווער ניכער־נאַטאָר האָט פערבאָטען אין איינינע שטעדט פון פעטראָקאָווער גובערניע צו דעמאָנסטרירען אין די קינעמאַטאָ־גראַפען די בעקאַנטע בילדער פון יו־דישען לעבען אין פאַלעסטינאַ.

— (ש) דער פעטראָקאָווער גובער־נאַטאָר האָט בעשטראָפט מיט 2 וואָכען אַרעסט, אָדער 25 רובל שטראָף צו בעצאָהלען א געוויסען הערשליק ראַ־זענבלאַט, וועלכער האָט ארויסגעהאַנגען א בעקאַנטמאַכונג בלויז אין דער יודי־שער שפּראַך.

פון יודישען פרויען־שוץ־פעראיין.

אין אַרבייטס־פערמיטלונגס־ביורא ביים יודישען פרויען־שוץ־פעראיין זענען צו יעדער צייט פאַרהאַן כוכהאַלטערינס, קאַסירערינס, לעהרערינס, ווירטשאַפ־טערינס, כאַנעס, נייַהטאַרינס, שניידע־רינס, לערנמעדלעך און פאַבריקס־אַר־בייטערינס. דאָס ביורא איז אָפען טעג־ליך, אויסער פרייטאָג, שבת און יודישע יום־טובים, פון 5 ביז 7 אויזייגער אין אָוועגד.

כדי צו געבען פיעל יודישע פרויען און טעדלעך די מעגליכקייט זיך צו בעשעפטיגען מיט א נייער אַרבייט, האָט דאָס ביורא בעשלאָסען אומזיסט אויסצולערנען פרויען און טעדלעך פלעטען. דאָס איז א לייכטע אַרבייט און אין פעדלעך פון 3—2 וואָכען קאָן מען זי פאָלשטענדיג אויסלערנען. פער־דיענען קאָן מען פון 9 ביז 15 רובל א וואָך. די וואָס וועלען זיך אויסלערנען די אַרבייט, וועלען דורך דעם ביורא גלייך בעקומען בעשעפטיגונג.

די וואָס וועלען זיך לערנען פלעטען זאָלען זיך ווענדען אין ביורא טעגליך פון 5 ביז 7 אויזייגער אין אָוועגד.

פון „לינת־אורחים״.

היינט מאָנטאָג פינקטליך 8 אויזייגער אין אָוועגד הייט אין „ווינקטאָריא״־זאַל (דלוגא 45) פאַרקומען די צווייטע גע־נעראַל־פערזאַמלונג פון די מיטגליעדער פון פעראיין „לינת־אורחים״. די פער־זאַמלונג וועט פאַרקומען ביי יעדער צאָהל מיטגליעדער.

די יזהרליכע גענעראַל־פערזאַמלונג פון דער פיערטער לייה און שפּאָר־קאַסע.

נעכטען אין אָוועגד איז אין „ווינק־טאָריא־זאַל״ (דלוגא 45) צום צווייטען מערמיל פאָרגעקומען די יעהרליכע גע־נעראַל־פערזאַמלונג פון די מיטגליעדער פון דער פיערטער לייה־ און שפּאָר־קאַסע (יודישע באַנק) אויף פאָלור־ניאָוא 2.

די פערזאַמלונג עפענט דער וויצע־פּרעזעס פון דער פערזאַמלונג ה׳ עמאַ־נועל שיקער. אַלס פּאָרזיצענדער ווערט געוועהלט ה׳ יוליוס נאָלדבערג, וועלכער לאַדעט איין אַלס אַסעסאָרען די ה״ה ל. צאַלעל און מ. פרעכנער, אַלס סעק־רעטער—דעם באַנק־דירעקטאָר ה׳ אי־זידאָר שווארצמאַן.

עס ווערען פאָרגעלעזען די פראָטאָ־קאָלען פון דער רעוויזיאָנס־קאָמיסיע און פון דער רעוויזיע, וואָס ס׳איז גע־מאַכט געוואָרען אין דער קאַסע דורכ׳ן אינספּעקטאָר פאַר קליין־קרעדיט ה׳ פלאַטאַנאָוו, פון וועלכע ס׳איז צו זעהען, אַז די קאַסע פיהרט זיך אין דער בעס־טער אָרדנונג. דאַן דריקט די פערזאַמלונג אויס איהר דאַנק דעם ראַט און פער־וואַלטונג פאַר זייער אונענטגעלטליכער איבערנעבענער פיהרונג פון דער באַנק און אויך דעם דירעקטאָר ה׳ שווארצמאַן און דעם איבריגען פערסאָנאַל פון דער קאַסע, וועלכע האָבען מיטגעהאָלפען איהר ענטוויקלונג.

פון טעטיגקייטס־בעריכט איז צו זעהען, אַז די קאַסע צעהלט 1998 מיט־גליעדער מיט א נאַראַנטיע־קאַפּיטאַל פון 878,580 רובל. הלואות האָט די קאַסע ארויסגעגעבען אויף 183,377 רובל מיט 78 קאָפּ. דער פּאַי־קאַפּיטאַל פון די מיטגליעדער בעטרעפט 58,098 רובל מיט 5 קאָפּ. איינלאַגען האָט די קאַסע אויף 130,391 רובל מיט 80 קאָפּ. אייגענפּעטע מיט 1851 רובל 92 קאָפּ. וועגען פון פעראיין בעטרעפט 176,789 רובל מיט 75 ק. די לייה־ און שפּאָר־קאַסע האָט ארויס־גענעבען הלואות אויף 8591 רובל מיט 5 קאָפּ. די קראַנקען־קאַסע האָט ארויס־גענעבען אויף צו קוריעדען זיך קראַנקע מיטגליעדער 2393 רובל מיט 78 קאָפּ. די אלמנות־ און יתומים־קאַסע האָט ארויסגעגעבען אונטערשטיצונגען אויף 1390 ר. דאָס אַרבייטס־פערמיטלונגס־ביורא האָט פערשאַפט פאַסטענס 24 פערזאָן. די פעראיינס־ביבליאָטעק האָט ארויסגעגעבען: רוסישע ביכער 5774, פּוילישע — 18622, דייטשע—1696, פראַנצויזישע — 445 און העברעאישע 48. קינדער־ליטעראַטור איז ארויסגע־געבען געוואָרען צום לעזען רוסישע 295 און 1112—פּוילישע. צוזאַמען האָט די ביבליאָטעק ארויסגעגעבען אין פערלויף פון יאָהר 23365 ביכער. די גענעזייטיגע אַסעקוראַנץ־קאַסע אין פאַל פון טויט צעהלט 304 מיטגליעדער. די קאַסע האָט אויסגעצאָהלט א פאַמיליע פון א פערשטאָרבענעם מיטגליעד 1000 רובל.

נאָכ׳ן פאָרלעזען דעם טעטיגקייטס־בעריכט עגטשטעהען לעבהאַפטע דע־באַטען, וועלכע פערציהען זיך אויף אַי־נינע שעה. די רעדנער קריטיקירען שאַרף די פערוואַלטונג, פאַר וואָס זי האָט דער פערזאַמלונג נישט צוגעשטעלט א קלאָרען בעריכט פון דער קאַסע. די רעדנער ווייזען אויך אָן, אַז אין דעפיציט איז שולדיג די פערוואַלטונג. וועלכע האָט נישט געזאָרגט, אַז ס׳זאָלען צוגע־צויגען ווערען צום פעראיין מיטגליע־דער. דער טעטיגקייטס־בעריכט ווערט ענדליך אָנגענומען און די פערזאַמעלטע בעשליסען, אַז די פערוואַלטונג זאָל אויספיהרען די פאָרגעזעגען פון דער רעוויזיאָנס־קאָמיסיע.

א נרופּע פון די פערזאַמעלטע האָט דאַן אריינגעטראָגען אין פרעזידיום א פאָרערונג, אַז די פאַרשלאָגען זאָלען געשטימט ווערען אין דער יודישער שפּראַך. די פאָרערונג איז אָבער אָבגע־ווארפען געוואָרען, ווייל דער פעראיינס־פרעזעס איז נישט געווען בעקאַנט אין דער יודישער שפּראַך...

דאַן טרעט מען צו צו בעטראַכטען דעם בודזשעט אויפ׳ן יאָהר 1914, וועל־כער זעהט פאַר 22,515 רובל אויס־גאַבען און הכנסה מיט 3115 רובל וועניגער. ס׳ענטשטעהען ווידער לעב־האַפטע דעבאַטען, צוליעב דער שפּעטער שעה ווערען נאָר אָנגענומען איינינע פונקטען פון בודזשעט און די פאָרט־זעצונג פון דער פערוואַלטונג ווערט אָבגעלעגט אויפ׳ן קומענדיגען שבת צו־נאַכטס. (נ)

די יזהרליכע פערזאַמלונג פון דער „קאַמי־פעראיין״.

ווי מיר האָבען שוין געטעלדעט, איז שבת אין אָוועגד פאָרגעקומען די יעהר־ליכע גענעראַל־פערזאַמלונג פון „קאַמי־פעראיין״ אונטער׳ן פאָרזיץ פון ד״ר ט. גרינבערג.

ס׳ווערט פאָרגעלעזען דער פּראָטאָקאָל פון דער רעוויזיאָנס־קאָמיסיע, איז וועל־כען ס׳ווערט אויסגעדריקט די פערוואונ־דערונג, פאַר וואָס די סעקציעס ביי׳ם פעראיין האָבען נישט אריינגעטראָגען ביי׳ם צוזאַמענשטעלען דעם בילאַנס די שולדיגע געלדער. די רעוויזיאָנס־קאָ־מיסיע פאָרערט אויף. אַז ס׳זאָלען איינ־קאַסירט ווערען די געלדער פון די זשי־ראַנטען און אַז די פערוואַלטונג זאָל צושטעלען א בעריכט ווענען איהר טעטיגקייט.

פון טהעטיגקייטס־בעריכט איז צוזע־הען, אַז דער פעראיין צעהלט 884 מיט־גליעדער דערונטער 44 פאַסיוע און 840 אקטיוע. אויסגאַבען האָט דער פעראיין נעהאַט 13739 רובל מיט 28 ק.

מאָרים לעבלאַן.

813 די וואונדערליכע מעשים פון 813
א בעריהמטען דעטעקטיוו.
פון פאַריזער לעבען.

III.

ווער איז מאַדאַם קעסעלבאַך.

ער האָט זיך בעמיהט צו רעדען צו איהר וואָס פריינדליכער און ליעבער, כדי דורך פריינדשאַפט און צארטקייט צו ווירקען אויף איהר.

— וואָס איז עס?—האָט זי געפרעגט.

— אין ראַטהויז פון ווערלענץ געפינען זיך אין די ציווילי־ביכער דריי נעמען פון די לעצטע פאַרשטעהער פון דער פאַטיליע מילרייך, דעם פראַנציויזי־שען בירגער, וועלכער האָט בעזעצט אין דייטשלאַנד...

— יאָ, איהר האָט מיר שוין געגען דעם דערצעהלט...

— נעדענקט זשע, וואָס איך רעד צו אייך. דער ערשטער איז פערשריבען בעגן ראָאול מילרייך, וועלכער איז געווען בעקאַנט אונטער׳ן נאָמען בארון אַלטענהיים... איז געשטאָרבען... דערהרג׳עט געוואָרען...

— יאָ, איך וויים עס...

— דאַן איז פערשריבען דער נאָמען לואי מילרייך, דער טערקווירדיגער מערדער, איבער וועלכען מען וועט אין א פאַר טעג ארום אויספיהרען א טויט ארטייל...

— יאָ...

— און דאַן קומט די משוגענע איזאָלדאַ...

— יאָ...

— דאָ איז אַלץ, דוכט זיך, גאַנץ ריכטיג...

— יאָ...

— נאָר פון די אויספאָרשונגען, וואָס איך האָב געטאָכט האָט זיך ארויס־געשטעלט, אַז דער נאָמען לואי אָדער ריכטיגער די נאַנצע שורה אין בוך איז געפעלשט. דאָרט איז געווען פערשריבען אַנ׳אַנדער נאָמען, וועלכען מען האָט אויסגעמעקט און דאַן צוגעשריבען דעם נייַעם נאָמען... נאָר כאָטש די אלתיות זענען פאָלשטענדיג אויסגעמעקט, פונדעסטוועגען...

— וואָס?...

— האָט זיך מיר איינגעגעבען דורך פערשיעדענע מיטלען פעסטצושטעלען

III.

ווער איז מאַדאַם קעסעלבאַך.

ער האָט זיך בעמיהט צו רעדען צו איהר וואָס פריינדליכער און ליעבער, כדי דורך פריינדשאַפט און צארטקייט צו ווירקען אויף איהר.

— וואָס איז עס?—האָט זי געפרעגט.

— אין ראַטהויז פון ווערלענץ געפינען זיך אין די ציווילי־ביכער דריי נעמען פון די לעצטע פאַרשטעהער פון דער פאַטיליע מילרייך, דעם פראַנציויזי־שען בירגער, וועלכער האָט בעזעצט אין דייטשלאַנד...

— יאָ, איהר האָט מיר שוין געגען דעם דערצעהלט...

— נעדענקט זשע, וואָס איך רעד צו אייך. דער ערשטער איז פערשריבען בעגן ראָאול מילרייך, וועלכער איז געווען בעקאַנט אונטער׳ן נאָמען בארון אַלטענהיים... איז געשטאָרבען... דערהרג׳עט געוואָרען...

— יאָ, איך וויים עס...

— דאַן איז פערשריבען דער נאָמען לואי מילרייך, דער טערקווירדיגער מערדער, איבער וועלכען מען וועט אין א פאַר טעג ארום אויספיהרען א טויט ארטייל...

— יאָ...

— און דאַן קומט די משוגענע איזאָלדאַ...

— יאָ...

— דאָ איז אַלץ, דוכט זיך, גאַנץ ריכטיג...

— יאָ...

— נאָר פון די אויספאָרשונגען, וואָס איך האָב געטאָכט האָט זיך ארויס־געשטעלט, אַז דער נאָמען לואי אָדער ריכטיגער די נאַנצע שורה אין בוך איז געפעלשט. דאָרט איז געווען פערשריבען אַנ׳אַנדער נאָמען, וועלכען מען האָט אויסגעמעקט און דאַן צוגעשריבען דעם נייַעם נאָמען... נאָר כאָטש די אלתיות זענען פאָלשטענדיג אויסגעמעקט, פונדעסטוועגען...

— וואָס?...

— האָט זיך מיר איינגעגעבען דורך פערשיעדענע מיטלען פעסטצושטעלען

לינען אויף דער ערד אין א קאלושע בלוט שוין א טויטען. ארום זיין קער־פער זענען געלעגען צוויי קינדער־מעסערס. ווי ס'איז שפעטער פעסטגעשטעלט גע־וואָרען, איז ש. געשטאָרבען דערפון וואָס מען האט בײַ איהם איבערגע־שניטען דעם האלז. די פאליציי פיהרט אנ'ענערגישע אויספאָרשונג, כדי צו דערגעהן צי ש. איז ערמאָרדעט געוואָ־רען אָדער איז אליין בעגאנגען זעלבסט־מאָרד. ש. איז א פערהייראטער און האט געארבייט אויף א פאבריק אלס וועבער. מיט זיין פרוי איז ער זיך לעצטענס צוגאנגען. (ג)

טעאטער און מוזיק.

דער גאסטראל פון אראבעלסקאיא.

היינט מאנטאג 23־טען מערץ וועט אין גרויסען טעאטער פארקומען דער אייג־ענער גאסטראל פון דער בעוואוסטער שוישפיעלערין פון די פעטערבורגער טעאטערי, אראבעלסקאיא, וועלכע איז זעהר בעליעבט בײַם פובליקום. מיט איהר פארטנער אוליך, אייגער פון די בעריהמטסטע רוסישע פארס־קאָמיקער.

געשפיעלט וועלען ווערען 5 מיניש־צעניעס מיט געזאנג און טענץ. פר. אראבעלסקאיא איז אויסער א גוטע שוישפיעלערין און זינגערין אויך א פאָרצינגליכע טענצערין.

דער בענעפיס פון ה' קאפלאן.

דאנערשטאג אין אוועגד וועט אין גרויסען טעאטער פארקומען דער בע־נעפיס און עהרען־אוועגד פון נעהילף־רעזשיסער פון ה' זאנדבערג'ס טרופע, ה' קאפלאן.

ה' קאפלאן נעהערט צו די נעצעהלטע נעהילף־רעזשיסערען אויף דער יודישער ביהנע און פערשטעהט זעהר גוט די אויפגאבען, וועלכע ווערען אויף איהם ארויפגעלעגט. ה' קאפלאן איז טהעטיג אויף דער ביהנע א גאנצע רייה יאהרען און האט זיך שטענדיג בעצויגען מיט'ן נעהערינען ערנסט צו זיינע פליכטען.

אויסער דעם פערנעהמט זיך ה' קאפ־לאן אויך מיט איבערזעצונגען. אויך אין לאדז זענען שוין אויפגעפיהרט געוואָרען אייניגע פיעסען, וועלכע ער האט איבער־זעצט און בעארבייט.

צום בענעפיס האט ה' קאפלאן זיך אויסגעוועהלט די בעוואוסטע היסטאָרישע אָפּערעטע „שולמית". ס'איז צו האָפען, אז דאס פובליקום וו־ט דעם עהרענ־אוועגד צאהלרייך בעזוכען און דערמיט בעווייזען, אז עס ווייסט ווי אָבצושאצען די ווערע טעטיגקייט פון ה' קאפלאן.

די גאסטראלען פון קארש'ס טרופע.

היינט, מאנטאג דעם 23 מערץ, הויבט זיך אן אין פוילישען טעאטער (צעגעלניאנא 63) די גאסטראלען פון דער טרופע פון בעוואוסטען מאסקווער קארש־טעאטער.

געשפיעלט וועט ווערען מאנטאג די בעוואוסטע סאלאן־קאָמעדיע „די גליק־ליכע פרוי" פון שטשעפקינא קופערניק. די דאזיגע אויסגעצייכענטע קאָמעדיע איז אין פאָרינען סעזאן געווען דער „שלאגער" אין מאסקווע. זי ווערט דורך דער טרופע געשפיעלט אהן שופלער. אין דער פיעסע בעטייליגט זיך דער גאנצער פרויען־ און מענער־פערזאָנאל פון דער טרופע און אין די הויפט־ראָלען טרעטען אויף פרוי קרעטשעטאָוא און ה' טשרריק.

בילעטען קאָן מען שוין בעקומען אין דער קאָנדיטאָרײַ פון קאטאר (רוג פעט־ריקויער און בענערזקטא).

Лежебокы

היינט מאנטאג ווערט געגעבען א פאפולערע פארשטעלונג פון 25 קאָפּ. בין 1 בל. שילער־בילעטען 25 קאָפּ מיט אנטייל פון **קאטשובעי־דזובא־נאווסקאיא**, און **מאנקא** געשפ.

טעאטער „סכאלא".

מאלארוסישע טרופפע

אונטער דירעקציאן ה' **הייד אמאכי.**

Запорожскій кладъ

פון י. ל. מאנקא. א שפאס אין 2 אקטען — אהנע פויזע.

א קאָמישע אָפּערעטע אין 3 אקטען מיט געזאנג און טענץ.

4336 1

וואס בעדייטעט „אפטימום"??

לאזט אײַך נישט גענאַרען!

ווייל מ'מאכט נאך עהנליכע

קויפט נור ענגליש־פאטענטירטע נומי־אבזאטצען

„DERMATINE"

וואס זענען איבעראל בעקאנט אלס די בעסטע און דויערהאפטסטע אין דער וועלט. געדענקט! אין קויפט „דערמאטינע" און מ'גיט אײַך פעלשונגען, גיט דעריבער אכטונג אויף דעם נאמען „דער־מאטינע" און אויף די שוטץ־מארקע **א קאיזים און א הונדס קעפ** וואס געפינט זיך אויף יעדע גומקע אויף דער אנדערער זייט פון אונזער שטעמפעל. אגנרא־פערקויף: אין **לאדז: ח. מענדראווסקי**, פארזשעטשנא 15 №. אלײַנפערטרעטער: פ. רײַנער, וואַרשא, סלוזשעווסקא 4, טעלעפ. 51־87. 5168 10

Adolf Wagner & Co., Holzgeschäft,

LODZ, Rokicinska-Str. 47.

Dampfsägemühle, Hobelwerk, mechanische Bau- und Möbeltischlerei, Parkettfussboden-Fabrik, Fournir-Fabrik, Kisten-Fabrik.

empfiehlt: Bau- und Tischlerholz in allen Gattungen und Maassen, Bau- und Möbeltischlerarbeiten, Büro- und Ladeneinrichtungen, Parkettfussböden in einfachster bis zur elegantesten Ausführung, sowie Stabfussboden, Fournire (Sperrholz) in den verscheidensten Stärken, Kisten in jeder gewünschten Grösse aus Fournire und Brettern, Wickelbrettchen, Rämchen und Ballendeckel.
Haben stets auf Lager: Handruten für Treppengeländer, Sockelleisten für Fussböden, Kehlstösse und Kehlleisten aus verschiedenen Holzgattungen und in verschiedenen Profilen, Dickten aus verschiedenen Holzgattungen und in verschiedenen Stärken.
Sägespähne in grossen Mengen. Mässige Preise! Reele Bedienung!
Telephon № 4-76. & 29-81. 5297 12 3

דו טעג ערשינט אין דרוק דער ערשטער גמער פון די

„ערשטע יודישע ספארט־ציימונג"

א אילוסטרירטער חודש־זשורנאל געווידמעט די גויזשע רעגעסאנס־בעוועגונג בײַ יודען.

פרייז אין איינצעל־פארקויף **15** קאָפּ. א נומער. רעדאקטאר־אויסגעבער: **א. מאָרגענשטירן.**

צו בעקומען בײַ אלע צייטונגס־פארקויפער. אבאָנענטען ווענען שוין אנגענומען. אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע

Первая Еврейская Спортивная газета, Лодзь, Средняя 46/48.

Я. Берманъ

קאליגרשף

לעהרינג אויס אין א קורצער צייט שרייבען די שענסטע קאליגראפישע קאָנטאָרסקע שריפטען. 31 מיט מעניגע בעלאהנונג. 5014

Полудневая 25 кв. 26.

אין סקלאד אפטעטשנע

10 זאוואדזקא 9949

בעקומט מען א זיכערעס מיטעל נעגען פערשוואפונג, איין נוטעס מיטעל נעגען נערוועז און מעגען־שוואך, פלאסטער פאר פרויען, וועלכע לידען אין פערהערטונג דער ברוסטען און געשווירע, זיך וועלבסם צו קורירען. א זיכערעס מיטעל נעגען הינער־אויגען מיט אויך נעגען שמיטצען פון פיס אין הענד, א גוטעס מיטעל נעגען ווערעס אין מאגען צו פערטרייבען. אויפים לאגער אימער פרישע אויסלענדישע וואשערן אלע וארטען בוידיס. טעגליך פרישען קעפער צו קורירען. אויך גוטע געפאסטע אויסלענדישע בויכבינדען און גוטע געפאסטע ברוסטבינדער צו בעקומען בײַ **וואלמאן** זאוואדזקא 10

אין סקלאד אפטעטשנע

עמפעהלט פיר גאנצען הינטער פרישען מראן. קינדער, וועלכע פערטראגען נישט קיין מראן ווערד דורך איין שסאקהאפטיגקעט מיטעל ערזעצט.

אקושערין־מאסאזשיסטין

דיפלאמירט פון סיזערל. מעדי־צין־אקאדעמיע אין פעטערסבורג נעמט אן מאסאזש, געבורטען חויט־אנ־שפרייונגען, ערבייטל רשכת אונד הילף, נעהיטע פאלששנדיגער סעקרעט. **ברוסט־אָנטוויקלונג.**

4776 10 3

גרודשיע 39. ווו. 13. פון 12—3.

גרויסעס טעאטער דיר. י. זאנדבערג.

היינט מאנטאג נור איין איינציגע רוסישע פארשטעלונג פון ד. בעוואוסטער פעטערבורגער שוישפיעלערין ליעבלינג פון'ם פובליקום **א. א. אראבעלסקאָ** און איהר פארטנער נ. פ. **אוליך** מיט זייער טרופע. אויספיהרליכעס אין די פראגראמען.

מארגען דינסטאג 23־טע פאבולערע פארשטעלונג פאר'ן **האנדווערקער־קלוב** פיערטער וואסטראל פון דער גרויסער קינסטלערין די אין אויסלאנד ווי אויך אין גאנץ אמעריקא בעוו. דראמאטישע שוישפיעלערין

מיסס פעני בלומענטהאל

אין גרילפארצער'ס דראמא אויבערוועצט פון יעקב גארדין

מעדעא

די הויפטראָלע „מעדעא"—מיס פעני בלומענטהאל.

אין דער דראמא בעטייליגען זיך די בעסטע קרעפטע פון אונזער בעוואוסטען אנסאמבל מיט אונזער גאסט מר. מאָרריס וואקסמאן אין דער ראָלע פון יזון, וועלכער האט די ראָלע מיט א ריזען־פוגער געשפיעלט מיט דער בעקאנטער קינסטלערין מרס. קעני לופצין אונטער דער רעזשי פון'ם אויטאָר יעקב גארדין.

בילעטען בײַ זעהר בילליגע פרייזען בעקומט מען היינט ביז דינסטאג 5 א זייגער נאָכמיטאג אין טאגאזין פון ה' ליקערמאן דזעלנא 2, און אין לאָקאל פון האנדווערקער־קלוב זשוואדזקא 5.

אנאנס! דאנערשטאג, דעם 26 | 13 מערץ צום ביזנעפיס

פון'ם געהילפען דעם רעזשיסערס ה' **יאחם כאפלאי** ווערט געגעבען

א גרויסע יובילעאומס־פארשטעלונג

ס'ווערט געשפיעלט צום ערשטען מאל

אין דעם סעזאן די אנגשטערבליכע היסטאָרישע אָפּערעטע פון'ם גרינדער פון יודישען כהי־טער אברהם גאלדפאדען

„שולמית"

מיט דער בעוואוסטער פרימאדאנא פון לעסבערגער טהעאטער מ' **הענריקא אפאט** אין דער הויפטראָלע „שולמית"

די איבריגע ראָלען זאָגאר די קלייגסטע ווערד אין דער יובילעאומס־פארשטעלונג אויסגעפיהרט פון די בעסטע קרעפטע פון. אונזער אנסאמבל. אויספיהרליכעס דאנערשטאג אין לאדז. טגבלב. בילעטען בעקומט מען טעגליך אין דער קאסע פון'ם גרויסען טהעאטער.

די פראווינץ.

(פון אונזערע קארעספאנדענטען).

זדונסקא־וואליא.

וועבער־שטרייקען.

די שטרייקען אויף די היעגע פאב־ריקען הערען אלץ נישט אויף. ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט, האבען פער־שטרייקט די לוינוועבער פון פאלענדע פאבריקען: נעבר, אימעלזאהן, הירשל רוזענשטיין, לעווין און האכענבערג און זלמן קאהן. זיי האבען געפאָדערט, אז מ'זאָל זיי העכערן דעם לוין אויף שווערע ארבייט 30 פראָצ. און אויף לייכטע — 15 פראָצענט. צוליעב די גרויסע בעשטעלונגען, וואס די היעגע פאבריקאנטען בעקומען טאָג טעגליך פון רוסלאנד און לאָדזער סוחרים זע־נען זיי געצוואונגען נאָכצוגעבען די פאָדערונגען פון די וועבערס. איצט האבען אויך פערשטרייקט די וועבער פון דער פירמע „כיגרין און זאקהיים", ארויסשטעלענדיג א פאָדערונג, אז מען זאָל זיי העכערן דעם ארבייטס־לוין אויף 25 פראָצענט.

רעדאקטאר: **י. אונגער.**

ארויסגעבער: **ע. האמבורסקי. א. טענענבוים.**

נור אין טעאטער

„אפטיק־פאריזיען"

פיעטריקויער 15

היינט מאנטאג ווירד געוויזען צום לעצטען מאל

די שווארצע באנדע

דאס ערשטע מאל אין לאדז!

א מאנאפאל־שלאגער!

א דעטעקטיוו־דראמא אין 4 גרויסע טהילען. דאס בילד שטעלט פאר לעבענס־נעפעהרליכע מאמענטען.

צוליעב פערשיעדענע אורזאכען ווערדען מיינע וואורשט־געשעפטען ליקווידירט, מאך איך בעקאנט, דאס מען קאן בײַ מיר קויפען אלע איינריכטונגען פון מיינע געשעפטען, אויך אלע סארטען וואורשטען ווי אויך די לאדענס צו מיעטען.

נ. ד. שטערן. 5019 3 1

אדוואקאט

נ. ווייַנבערג

77 דלוגא 77

שפרעכ. 8—11 פריה און 2—10 אבענד. 5006

א. א. אויך מיליטערוואכען און אלע ארט שחדלות אין אלע רעגירונגס־אנשטאלטען.

קאפשמערצען, מיגרענע

רעזולטאטען אין ארטעטים טהיים גרונדליך בעזייטיגען „מיגרענא־נערוואזין"—"Migrene-Nervosin". צו בעקומען אין אלע אפטיקען אין אפטיק־סאכען, אפטיקע 10 קאָפּ. דער ארט געבראוכען: ארויפשיטען דעם פראָשעק אויף דער צונג אין נאכטרינקען וואסער מיט ציטרין. ארינגעלער „מיגרענא־נערוואזין" איז אייביג מיט דער מארקע א „האן" „Kogut", אבער קיינמאל נישט אין אפלאטק עס. 5166 14

הייליאנשטאלט פיר הויט־ און ווענערישע קראנקהייטען

ד"ר ל. פאלק, ז. גאליץ א. סט. יעלניצקי

וואלטשאנסקא 36. טעלעפאן 14־81.

אויפנאהמע שטאציאנערער קראנקער (אין איינצעלצימערן אונד אלגעמיינען קראנ־קהייטען). — טעגליך אמבולאטאָרישער עמפאנג אונד אנבעמיטעלטער פאציענ־טען. קאנסולטאציאן 60 קאָפּ. 737

רעגולירונג, ליכט־ אונד עלעקטריציטעט־קורען.

בלוט־אונטערזוכונג בײַ סיפיליס. עלעקטרישע נעהיהיכט־בעדער.

שפרעכשטונדען דער אפטיקען: וואָכענטאגס פון 8 ביז 9 אויהר פריה. 12 ביז האלב 2 אויהר מיטאגס און 7½ ביז 8½ אויהר אבענדס. — שם זאָן־ און פייערטאגען: פון 8 ביז 10 אויהר פריה און 12 ביז האלב 2 אויהר נאכמיטאגס.

אין סקלאד אפטעטשנע

10 זאוואדזקא 9949

בעקומט מען א זיכערעס מיטעל נעגען פערשוואפונג, איין נוטעס מיטעל נעגען נערוועז און מעגען־שוואך, פלאסטער פאר פרויען, וועלכע לידען אין פערהערטונג דער ברוסטען און געשווירע, זיך וועלבסם צו קורירען. א זיכערעס מיטעל נעגען הינער־אויגען מיט אויך נעגען שמיטצען פון פיס אין הענד, א גוטעס מיטעל נעגען ווערעס אין מאגען צו פערטרייבען. אויפים לאגער אימער פרישע אויסלענדישע וואשערן אלע וארטען בוידיס. טעגליך פרישען קעפער צו קורירען. אויך גוטע געפאסטע אויסלענדישע בויכבינדען און גוטע געפאסטע ברוסטבינדער צו בעקומען בײַ **וואלמאן** זאוואדזקא 10

אין סקלאד אפטעטשנע

עמפעהלט פיר גאנצען הינטער פרישען מראן. קינדער, וועלכע פערטראגען נישט קיין מראן ווערד איין שסאקהאפטיגקעט מיטעל ערזעצט.

אקושערין־מאסאזשיסטין

דיפלאמירט פון סיזערל. מעדי־צין־אקאדעמיע אין פעטערסבורג נעמט אן מאסאזש, געבורטען חויט־אנ־שפרייונגען, ערבייטל רשכת אונד הילף, נעהיטע פאלששנדיגער סעקרעט. **ברוסט־אָנטוויקלונג.**

4776 10 3

גרודשיע 39. ווו. 13. פון 12—3.

דר. ל. פריבולסקי

פאלודניאוא 2. טעל. 59־13.

ספעציאל־ארצט פיר הויט, ווענערישע אר־ו האאר־קראנקהייטען עס מענער־שווכע, אויף קאסעשישע פעלנע. בעהאנדלונג נאך עהרליך האטא **914־606** אהנע בערופס שטערונג. הייליונג מיט עלעקטר־ציטעט אונד הייבראציאָנס־מאסאזש. שפרעכ־שטונדען פון 9—1 אונד פון 4—8 פיר דאמען פון 5—6.

Dr. med. Leyberg

קרוטקא 5 טעל. 26־50

ספעציאליסט פיר הויט, ווענערישע און גע־שלעכטס־קראנקהייטען. עמפאנג פון 10—1 און פון 6—8 נאכמיטאג. פריוון פון 5—6. (פיר פרויען א בעזונדער אר־ציט־צימער). 5050

Dr. Trachtenherz

זאוואדזקא 6.

טעל. 76־34

נעוו. אסיסטענט דער פעטערסבורגער ספעציעלען שפיטעל.

ספעציאל־ארצט פיר סיפיליס הויט ווענע־רישע קראנקהייטען אונד עהרליך האטא בעהאנדלונג נאך עהרליך האטא **666 914** הייליונג מיט עלעקטריציטעט. שפרעכשטונדען פון 9—2 און 6—8 דאמען פון 4 ביז 5. כעזונדערע פארשריפט צימער. 5468

אונטערריכט

אין דער רוסישער, פאלנישער און דייטשער שפראכען מיט אויך אין ריטמ־מעשיק ערטיילט א יונגע פרעכלען פרויען לאנגיעהריגער פראקטיס. אדרעס אנדרעיעווא 8 בײַ מאדקאוויטש.

Russ.-Techn. Bureau

Liefert Maschinen für sämmtliche Industrielle Zwecke, energische Stadtvertreter gesucht. Auftragen zu richten nach Berlin, Schiffbauerdamm № 14.

פאלשע כלאנגען

אזוי ווי עס געהען ארום קלאנגען, אז מען געשעפט פון וועש פאלנאצנא 5 עקזיסטירט נישט מעהר, טיילע הערמיס אז דאס איז פאלש, בײַ מיר בעקומט מען ווארשאווער וועש אויף הארט אין גענצל ווי אויך ראמשען צו בילינע פרייזען בײַ גיעלער פאלנאצנא 5. 2 2 4368

קאמפאזיטאר

אין מוזיקלעהרער

ז. זילבערטס

אין אויס מאסקוי צוריקגעקעהרט. גיט אונטערריכט ספעציעל אין שטימען־בילדונג, קלאוויר, טעאָריע, הארמאָניע אין פולען קורס פון קאָמפּאָזיציאָנען. וואהנט דזיעלנא № 41 עמפאנגט פון 11 ביז 1 און פון 4 ביז 7. 6979

ד"ר זילבערשטראם

Dr. J. Silberstrom

ארדינ. אים אמבולאט. פון רויטען־קרייץ

12 זאוואדזקא 12

הויט נעשלעכטס אונד ווענערישע קראנק־הייטען. (בעהאנדלונג מיט עהרליך־האטא **914־606**) ערצטליכע קאסמעטיק, (צונעהערונג לעסטינער הארע, פל עקען א. ו. ו. 12—2½ 5—8 זאנט אנא 11—4

Dr. P. Grossman

דר. פ. גראסמאן

אינערע און קינדער־קראנקהייטען

פעטריקויער 15, טעל. 31־88

שפרעכשט. 9—10 פריה און 5—7 נאכמ. 2144

Dr. D. Fried

ד"ר ד. פריעד

ספעציאל־ארצט פיר אינערע אונד קינדער־קראנקהייטען וואהנט יעצט **ציעגעל־שטר. 45** הויז בארטש. שפרעכשטונדען פון 9—11 פריה און פון 3—6 נאכמיטאג.

טעלעפאן **33־11.**

Dr. A. Grosglik

רעגולירונג און ליכט־הייל־אינסטיטוט.

זאכאדניא 68 טעל. 16־35.

הויט, האער, ווענערישע און הארן־אנא, קראנקהייטען. בלוט־אונטערזוכונג בײַ סיפיליס בעהאנדלונג מיט רעגולירונג שטראהלען, קווארצ ליכט און האכפעקוטען (צארסאנאלזאציאָן) שפרעכשטונדען פון 8½—11½ און פון 6—8. פיר דאמען פון 5—6.

צאהנערצטליכער קאבינעט

Dr. Med. 5182

Zacharow

(נעזו. פערוואלטער און לעקטאר פון א צאהנ־ערצטליכע שולע)

ספעציאליסט: מגזר־הירורגיע צאהן־קראנקהייטען און קונסטליכע צעהנע.

פעטריקויער שטר. 79.

עמפאנגט פון 2½—9½ און פון 4—8.

איך

נעהמע אן 2 יונגע־לעטע אויף לאזש. בעגעדזקטא 30, ו. 5. 4330 2 2

Dr. med. I. Izykson

ד"ר מעד. י. איציקסאן

אלעקסאנדראווסקא 87

אינערע און קינדער־קראנקהייטען. עמפאנגט פון 10 ביז 12 פארט. און פון 5 ביז 7 נאכמיטאג. 5060

הייליאנשטאלט

פיר

אויגענקראנקע

מיט שטענדיגע בעזוכ פון

Dr. B. DONCHIN

פעטריקויער 69, טעל. 28־39.

שפרעכשטונדען אין אמבולאטאָריום פון 10—12 און פון 4—7 נאכמיטאג. עמפאנג פון קראנקע פיר אָפּעראציאָנען אויף שטענדיגע בעזוכ. פיר ארמע יעדען מאנטאג פון 9—10 אומזאנסט. 401 193

ווער עס דארף געלד

און האט א פאלים אויף איין קאפיטאל פערזיכערונג וועלכע מען האט אויסגעהערט צו צאהלען, קען זאפארט בעקומען. וועגען אדרעס אין זאלדניא 42, וואהנ. 9 און פון 5—9 אויף פעטריקויער № 58 אין הויף, רעכטס לעצטע איינגאנג 2 טעטשס.

6 2 5016

הענדלער און גלאקענמאכער

קויפט נישט בײַ די גאנז קיין האבער דען בײַ מיר אין די ערשטע קוועלע פון פערשיעדענע עלעקטרישע מאשינלאמפען זשארוזקעס, באטעריען, זאפאלניטשקעס, שטייגער, גלאקען, עלעמענטע, דראט און זעמליכע. צוגעהערע צו גלאקען־אנלא־גען און נאך זעמליכע נעהמען מאר ווסטאוועס און פעסטער, בעקומען ווי גור בײַ דער לאנגעגוסטירענדער פירמע **עמנואל קאלישקי, פאלדניאוא 2** פראנט 1־טען שטאק, טעל. 16־51. 5630

א פוטער־געוועלב

זאלפארט צו פערמיעטען, צענטראלניאנא 26. 3 2 5018

איין אם

ווירד געזוכט, אדער א היים צו נעהמען דאס קינד צו זיך נעהמען גוטע בעלאהנונג. זיעלאנא 40 בײַ ס. פרעזע. 4021

Яковъ Эля Абрамовъ Якобовичъ

потерялъ свой паспортъ, выдан. г. Томашовъ, Петр. губ. Отдать въ полицію. 5023 1 3

א מצה־שיעבער

אויך א גוטער קנעהטער ווער עס דארף האבען, צו ערפאהרען קאמיטעט שטר. 6 וואהנ. 3. 2 2 3015

עלעגאנטע וואהנונגען

צו פערמיעטען פון 14 יולי 1914. 2 וואהנונגען א 6 צימער עט קיכע פראנט מיט אלע בעקוועמליכקייטען I און II שטאק, אויך 2 וואהנונגען א 2 צימער עט קיכע מיט בעלעכ־טונג נעבסט קלאָזעט. ווידזעווסקא 47 צו פראגען בײַם סטרוזש. 5040

א כראָוויאַרניע

מיט 6 קיה אין ראָורעשעניע, וועלכע איז אייגענטהום מיט כוגדשאפט איזט זאָפּרט איבערצוגעבען. צו דערוויסען זיך בײַ דער אייגענטומער זשאכלינסקי, פאלנאצנא 21.

השבת אבדה

ווט 5 וואָכען איז נעפונען געוואָרען א פאר תפילין בײַ דער קאלישער באהן. אבצוגעהמען גענען אנאנס־קאסטען בײַ יצחק ערדונאסט, ווסלאדניא 4. 5042

יונגלעד

פון 14 יאהר קאָנען באלד נעלער פערדינענען, ווי אויך קאָנען זיך מעלדען בוכבינדער־געהילפען בײַ ע. סאראקיערסקי, פעטריקייער 112

א פרוילוי

וואס בעווייזט דו 3 לאנד'ס שפראכען: רוסיש, פאלניש, דייטש, ווערט געזוכט. צו ערפאהרען בײַ ע. ב. פאליאקאָ, פעטריקייער 33. 2 1 5340

Давидъ Гершъ Липшицъ

потерялъ свой паспортъ, выдан. маг. гор. Скерневицы, Варш. губ. Отдать въ полицію. 5043

מעבעל

אבריוואלבער פערקויפט איך מיין מעבעל בעשטעהענד: שעזק, בעטען מיט מאטראצען, לעדער־אטאמאנע, בעגיינשער־שפיג־געל, אויסשיעב־טיש, הענג־לאמפע, עסס־בראנז, וואנדאהר, אומ־וואלקע, בוידער א. ז. ו. שרעדניא 52 ו. 4. 4890

פון אויסלאנד צוריקגעקעהרט

דר. לעווקאוויטש

הויט ווענערישע בלאזע־לעדער אונד מענער שוועכע. בײַ סיפיליס **606־914** טריפער־הייליונג אהן שפרעצוואטיגקע לוט א גוטע מעטהאדע) קאנסולטאציאן נער שטר. **12** נעבען זעלבען מעשען שפרעכשטונדען פון 9—1 אונד פון 6—8 נאכ. דאמען פון 5—6.

Russ.-Techn. Bureau

Liefert Maschinen für sämmtliche Industrielle Zwecke, energische Stadtvertreter gesucht. Auftragen zu richten nach Berlin, Schiffbauerdamm № 14.

פאלשע כלאנגען

אזוי ווי עס געהען ארום קלאנגען, אז מען געשעפט פון וועש פאלנאצנא 5 עקזיסטירט נישט מעהר, טיילע הערמיס אז דאס איז פאלש, בײַ מיר בעקומט מען ווארשאווער וועש אויף הארט אין גענצל ווי אויך ראמשען צו בילינע פרייזען בײַ גיעלער פאלנאצנא 5. 2 2 4368

קאמפאזיטאר

אין מוזיקלעהרער

ז. זילבערטס

אין אויס מאסקוי צוריקגעקעהרט. גיט אונטערריכט ספעציעל אין שטימען־בילדונג, קלאוויר, טעאָריע, הארמאָניע אין פולען קורס פון קאָמפּאָזיציאָנען. וואהנט דזיעלנא № 41 עמפאנגט פון 11 ביז 1 און פון 4 ביז 7. 6979

ד"ר זילבערשטראם

Dr. J. Silberstrom

ארדינ. אים אמבולאט. פון רויטען־קרייץ

12 זאוואדזקא 12

הויט נעשלעכטס אונד ווענערישע קראנק־הייטען. (בעהאנדלונג מיט עהרליך־האטא **914־606**) ערצטליכע קאסמעטיק, (צונעהערונג לעסטינער הארע, פל עקען א. ו. ו. 12—2½ 5—8 זאנט אנא 11—4

Dr. P. Grossman

דר. פ. גראסמאן

אינערע און קינדער־קראנקהייטען

פעטריקויער 15, טעל. 31־88

שפרעכשט. 9—10 פריה און 5—7 נאכמ. 2144

Dr. D. Fried

ד"ר ד. פריעד

ספעציאל־ארצט פיר אינערע אונד קינדער־קראנקהייטען וואהנט יעצט **ציעגעל־שטר. 45** הויז בארטש. שפרעכשטונדען פון 9—11 פריה און פון 3—6 נאכמיטאג.

טעלעפאן **33־11.**

Dr. A. Grosglik

רעגולירונג און ליכט־הייל־אינסטיטוט.

זאכאדניא 68 טעל. 16־35.

הויט, האער, ווענערישע און הארן־אנא, קראנקהייטען. בלוט־אונטערזוכונג בײַ סיפיליס בעהאנדלונג מיט רעגולירונג שטראהלען, קווארצ ליכט און האכפעקוטען (צארסאנאלזאציאָן) שפרעכשטונדען פון 8½—11½ און פון 6—8. פיר דאמען פון 5—6.

צאהנערצטליכער קאבינעט

Dr. Med. 5182

Zacharow

(נעזו. פערוואלטער און לעקטאר פון א צאהנ־ערצטליכע שולע)

ספעציאליסט: מגזר־הירורגיע צאהן־קראנקהייטען און קונסטליכע צעהנע.

פעטריקויער שטר. 79.

עמפאנגט פון 2½—9½ און פון 4—8.

איך

נעהמע אן 2 יונגע־לעטע אויף לאזש. בעגעדזקטא 30, ו. 5. 4330 2 2

Dr. med. I. Izykson

ד"ר מעד. י. איציקסאן

אלעקסאנדראווסקא 87

אינערע און קינדער־קראנקהייטען. עמפאנגט פון 10 ביז 12 פארט. און פון 5 ביז 7 נאכמיטאג. 5060

הייליאנשטאלט

פיר

אויגענקראנקע

מיט שטענדיגע בעזוכ פון

Dr. B. DONCHIN

פעטריקויער 69, טעל. 28־39.

שפרעכשטונדען אין אמבולאטאָריום פון 10—12 און פון 4—7 נאכמיטאג. עמפאנג פון קראנקע פיר אָפּעראציאָנען אויף שטענדיגע בעזוכ. פיר ארמע יעדען מאנטאג פון 9—10 אומזאנסט. 401 193

ווער עס דארף געלד

און האט א פאלים אויף איין קאפיטאל פערזיכערונג וועלכע מען האט אויסגעהערט צו צאהלען, קען זאפארט בעקומען. וועגען אדרעס אין זאלדניא 42, וואהנ. 9 און פון 5—9 אויף פעטריקויער № 58 אין הויף, רעכטס לעצטע איינגאנג 2 טעטשס.

6 2 5016

הענדלער און גלאקענמאכער

קויפט נישט בײַ די גאנז קיין האבער דען בײַ מיר אין די ערשטע קוועלע פון פערשיעדענע עלעקטרישע מאשינלאמפען זשארוזקעס, באטעריען, זאפאלניטשקעס, שטייגער, גלאקען, עלעמענטע, דראט און זעמליכע. צוגעהערע צו גלאקען־אנלא־גען און נאך זעמליכע נעהמען מאר ווסטאוועס און פעסטער, בעקומען ווי גור בײַ דער לאנגעגוסטירענדער פירמע **עמנואל קאלישקי, פאלדניאוא 2** פראנט 1־טען שטאק, טעל. 16־51. 5630

א פוטער־געוועלב

זאלפארט צו פערמיעטען, צענטראלניאנא 26. 3 2 5018

איין אם

ווירד געזוכט, אדער א היים צו נעהמען דאס קינד צו זיך נעהמען גוטע בעלאהנונג. זיעלאנא 40 בײַ ס. פרעזע. 4021

Яковъ Эля Абрамовъ Якобовичъ

потерялъ свой паспортъ, выдан. г. Томашовъ, Петр. губ. Отдать въ полицію. 5023 1 3

א מצה־שיעבער

אויך א גוטער קנעהטער ווער עס דארף האבען, צו ערפאהרען קאמיטעט שטר. 6 וואהנ. 3. 2 2 3015

דער ערשטער היילאנשטאלט־אמבולאטאריום

פיר קאמענדע קראנקע,

פעטריקויער 45 טעלעפאן **30־13**

דר. י. שווארצוואסער, אינערליכע און נערוועז פון 10—11 אונד 4½—5½.

דר. ל. פריבולסקי, הויט אונד ווענע־רישע קראנקהייטען, וואנט. דזינסט. דאנערש. אונד פרייטאג פון 1½—2½.

מאנאט, מיטוואך און שבת פון 8—9.

דר. י. ליפשיץ, קינדער־קראנקהייטען פון 1—2.

דר. מ. קאנטאר, חירורג־קראנקהייטען פון 2—3 און 7—8.

דר. מ. פאפיערני, פרויען־קראנקהיי־טען פון 3—4.

דר. ב. דאנכין, אויגען־קראנקהייטען נעהמט אן טעגליך פון 9—10 פריה.

דר. ק. בלום, נאז־, אויערן־, אונד האלז־קראנקה. מאנט., דזינסט., מיטוו., דאנער־שטאג. פון 1—2, פרייטאג, שבת, זונט. פון 9—10 פריה.

בלום־ און אזרין־אנאליזען, עס ווערען אויך דארט מאכען געוועצט. פיר אנגעמעלדטע בעראטונג **50** קאָפּ.

נור אין טעאטער

„אפטיק־פאריזיען"

פיעטריקויער 15

היינט מאנטאג ווירד געוויזען צום לעצטען מאל

די שווארצע באנדע

דאס ערשטע מאל אין לאדז!

א מאנאפאל־שלאגער!

א דעטעקטיוו־דראמא אין 4 גרויסע טהילען. דאס בילד שטעלט פאר לעבענס־נעפעהרליכע מאמענטען.

צוליעב פערשיעדענע אורזאכען ווערדען מיינע וואורשט־געשעפטען ליקווידירט, מאך איך בעקאנט, דאס מען קאן בײַ מיר קויפען אלע איינריכטונגען פון מיינע געשעפטען, אויך אלע סארטען וואורשטען ווי אויך די לאדענס צו מיעטען.

נ. ד. שטערן. 5019 3 1

אדוואקאט

נ. ווייַנבערג

77 דלוגא 77

שפרעכ. 8—11 פריה און 2—10 אבענד. 5006

א. א. אויך מיליטערוואכען און אלע ארט שחדלות אין אלע רעגירונגס־אנשטאלטען.

קאפשמערצען, מיגרענע

רעזולטאטען אין ארטעטים טהיים גרונדליך בעזייטיגען „מיגרענא־נערוואזין"—"Migrene-Nervosin". צו בעקומען אין אלע אפטיקען אין אפטיק־סאכען, אפטיקע 10 קאָפּ. דער ארט געבראוכען: ארויפשיטען דעם פראָשעק אויף דער צונג אין נאכטרינקען וואסער מיט ציטרין. ארינגעלער „מיגרענא־נערוואזין" איז אייביג מיט דער מארקע א „האן" „Kogut", אבער קיינמאל נישט אין אפלאטק עס. 5166 14

הייליאנשטאלט פיר הויט־ און ווענערישע קראנקהייטען

ד"ר ל. פאלק, ז. גאליץ א. סט. יעלניצקי

וואלטשאנסקא 36. טעלעפאן 14־81.

אויפנאהמע שטאציאנערער קראנקער (אין איינצעלצימערן אונד אלגעמיינען קראנ־קהייטען). — טעגליך אמבולאטאָרישער עמפאנג אונד אנבעמיטעלטער פאציענ־טען. קאנסולטאציאן 60 קאָפּ. 737

רעגולירונג, ליכט־ אונד עלעקטריציטעט־קורען.

בלוט־אונטערזוכונג בײַ סיפיליס. עלעקטרישע נעהיהיכט־בעדער.

שפרעכשטונדען דער אפטיקען: וואָכענטאגס פון 8 ביז 9 אויהר פריה. 12 ביז האלב 2 אויהר מיטאגס און 7½ ביז 8½ אויהר אבענדס. — שם זאָן־ און פייערטאגען: פון 8 ביז 10 אויהר פריה און 12 ביז האלב 2 אויהר נאכמיטאגס.

אין סקלאד אפטעטשנע

10 זאוואדזקא 9949

בעקומט מען א זיכערעס מיטעל נעגען פערשוואפונג, איין נוטעס מיטעל נעגען נערוועז און מעגען־שוואך, פלאסטער פאר פרויען, וועלכע לידען אין פערהערטונג דער ברוסטען און געשווירע, זיך וועלבסם צו קורירען. א זיכערעס מיטעל נעגען הינער־אויגען מיט אויך נעגען שמיטצען פון פיס אין הענד,